

รวมกฎหมายเกี่ยวกับคนต่างด้าว

ศูนย์บริการทางวิชาการและกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

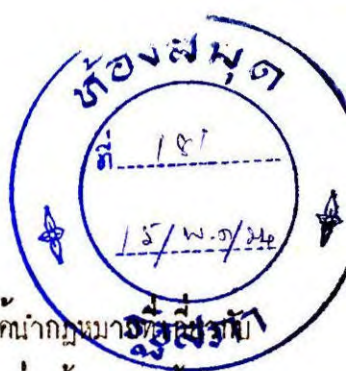
THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961128767

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำนำ

ศูนย์บริการทางวิชาการและกฎหมาย ได้นำกฎหมายว่าด้วย
คนต่างด้าวหลายฉบับ เช่นในเรื่องการทะเบียนคนต่างด้าว คนเช่าเมือง
การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว การทำงานของคนต่างด้าว และการ
กำหนดสิทธิในที่ดินของคนต่างด้าว เป็นต้น มารวบรวมขึ้น เพื่อประโยชน์
แก่ผู้ที่สนใจได้ศึกษาและค้นคว้า หวังว่าหนังสือเล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์
บ้างตามสมควร

พันเอก สงวน คำวงษา

(พันเอก สงวน คำวงษา)

เลขาธิการรัฐสภา

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

สารบาญ

๑. พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างก้าว พ.ศ. ๒๔๙๓
- บันทึกเปรียบเทียบการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างก้าว พ.ศ. ๒๔๙๓ ๑๒
๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างก้าว ๑๓
- กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ๓๕
  - กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ๓๖
  - พระราชกฤษฎีกา อนุญาตให้คนต่างก้าวซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ ๔๕
๓. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๗๒ ๔๕
- พระราชกฤษฎีกา กำหนดงานในอาชีพที่ห้ามคนต่างก้าวทำ พ.ศ. ๒๕๑๖ ๖๓

- พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้คนต่างก้าวซึ่งเข้ามาปฏิบัติ
หน้าที่หรือภารกิจบางประการ ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับ
แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

๖๘

๘. พระราชบัญญัติควบคุมและจัดการหรือทรัพย์สินของคนต่างก้าว
บางจำพวกในภาวะคับขัน พุทธศักราช ๒๕๔๘

๗๑

๙. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๔๓

๗๕

- บันทึกเปรียบเทียบการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๔๓

๑๑๓

๑๐. พระราชบัญญัติการเนรเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕

๑๑๗

๑๑. พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช ๒๕๓๒

๑๒๓

๑๒. พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

๑๓๑

- ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗

๑๔๘

๑๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยการชกกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๕๔๑

๑๕๖

๑๔. ประมวลกฎหมายที่ดิน หมวด ๔ เรื่องการกำหนดสิทธิในที่ดิน
ของคนต่างก้าว และหมวด ๕ เรื่องการกำหนดสิทธิในที่ดินของ
นิติบุคคลบางประเภท

๑๖๘

พระราชบัญญัติ

การทะเบียนคนต่างด้าว

พ.ร.บ. ๒๔๘๓

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ
การทะเบียนคนต่างกั้ว พ.ศ. ๒๔๕๓

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

รังสิต กรมพระชัยนาทนเรนทร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๓

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่าง-
กั้ว

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระ
บรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการทะเบียน
คนต่างกั้ว พ.ศ. ๒๔๕๓"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในบทเลิกพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว
 พุทธศักราช ๒๔๖๕ พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๕)
 พุทธศักราช ๒๔๘๑ พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๓)
 พุทธศักราช ๒๔๘๑ และพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๔)
 พุทธศักราช ๒๔๘๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"คนต่างด้าว" หมายความว่า คนหนึ่งไม่มีสัญชาติไทย ตามกฎ
 หมายว่าด้วยสัญชาติ

"ใบสำคัญประจำตัว" หมายความว่า หนังสือประจำตัวของคน
 ต่างด้าว ซึ่งนายทะเบียนได้ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้

"นายทะเบียน" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง
 เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าบ้าน" หมายถึงบุคคลซึ่งครอบครองบ้านในฐานะเป็นเจ้า
 ของ ผู้เช่า หรือในฐานะอย่างอื่นใดก็ตาม

ในกรณีที่เจ้าบ้านไม่อยู่ควบคุมบ้านเอง แต่ใจมอบหมายให้บุคคล
 ใดควบคุมอยู่ ในระหว่างที่ควบคุมอยู่นั้นให้ถือว่าผู้ควบคุมเท่านั้นเป็นเจ้าบ้าน

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ คนต่างด้าวที่มีอายุตั้งแต่สิบสองปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อยู่ในราชอาณาจักร ต้องมีใบสำคัญประจำตัว

มาตรา ๖ การขอใบสำคัญประจำตัว ไม่ทำเป็นเรื่องราวพร้อมด้วยรูปถ่ายสามรู ยื่นต่อนายทะเบียนในท้องที่ที่ตนต่างด้าวเห็นภูมิฐานะ ความแบบพิมพ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ คนต่างด้าวที่มีอายุสิบสองปีบริบูรณ์ หรือคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เป็นคนเข้าเมืองตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองแล้ว ให้ไปขอใบสำคัญประจำตัวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีอายุสิบสองปีบริบูรณ์ หรือวันที่รับอนุญาตให้เป็นคนเข้าเมืองแล้วแต่กรณี เฉพาะในกรณีหลังให้แจ้งด้วยว่าได้นำคนต่างด้าวอายุต่ำกว่าสิบสองปีมาด้วยกี่คน ถ้ามีเพื่อนายทะเบียนจะได้ออกใบในใบสำคัญประจำตัว

มาตรา ๘ คนสัญชาติไทยผู้เสียไปซึ่งสัญชาติไทยไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ไปขอใบสำคัญประจำตัวจากนายทะเบียนในท้องที่ที่ตนอยู่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ว่าตนได้เสียไปซึ่งสัญชาติไทย

มาตรา ๙ เมื่อนายทะเบียนได้ตรวจเรื่องเรื่องราวขอใบสำคัญประจำตัวเห็นเป็นการถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนออกใบสำคัญประจำตัวให้

ใบสำคัญประจำตัวให้มีลักษณะ ขนาด และรายการตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวงซึ่งอย่างน้อยให้มีรายการแสดงชื่อ วัน เดือน ปีเกิด อาชีพ
สัญชาติ และที่อยู่พร้อมด้วยรูปถ่ายของคนต่างค่านั้น และลงลายมือชื่อนาย
ทะเบียนไว้ด้วย

มาตรา ๑๐ ใบสำคัญประจำตัวนั้น ให้มีกำหนดอายุ ดังนี้

๑. ชนิดที่หนึ่ง หนึ่งปี
๒. ชนิดที่สอง ห้าปี

ทั้งนี้ นับแต่วันออกใบสำคัญประจำตัวให้ ในการขอใบสำคัญประจำ
ตัว ผู้ขอจะขอรับใบสำคัญประจำตัวชนิดหนึ่งชนิดใดก็ได้

มาตรา ๑๑ (๑) ในการออกใบสำคัญประจำตัวหรือการต่ออายุ
ใบสำคัญประจำตัว ให้เรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราซึ่งกำหนดในกฎ
กระทรวง แต่ไม่เกินปีละสี่ร้อยบาท

ในการออกใบแทนใบสำคัญประจำตัวในกรณีใบสำคัญประจำตัว

---

(๑) ความในมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
การทะเบียนคนต่างค้ำว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕

ชำระหรือสูญหาย ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราซึ่งกำหนดในกฎ
กระทรวง แต่ไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๒ (๑) คนต่างก้าวกอนไถยัญมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่
ให้นำใบสำคัญประจำตัวคนต่างก้าวกไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่มีมิลำ
เนา หรือถิ่นที่อยู่เดิม เพื่อขอความลงไว้ในใบสำคัญประจำตัวคน
ต่างก้าวกของผู้นั้นก่อนจะย้ายไป และให้แจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่เขาไป
อยู่ใหม่ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่วันไปถึง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าสามสิบ
วันนับแต่วันแจ้งย้ายไป

ในกรณีที่คนต่างก้าวกออกนอกเขตจังหวัดที่ตนมีมิลำเนา หรือถิ่น
ที่อยู่ไปชั่วคราวเกินเจ็ดวันต้องแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนเข้าไปอยู่ชั่ว
คราวภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่วันที่ไปถึง การแจ้งในกรณีนี้จะไปแจ้ง
ด้วยตัวเองหรือแจ้งเป็นหนังสือตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

ในกรณีที่คนต่างก้าวกตาย ให้เจ้าบ้านแห่งบ้านที่คนต่างก้าวกนั้นตาย
แจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่คนต่างก้าวกนั้นตาย ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่

(๑) ความในมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
การทะเบียนคนต่างก้าวก (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๗

เวลาตาย

มาตรา ๑๓ ใบสำคัญประจำตัวของผู้โหมกอายุ หรือช่ารุกใน ส่วนสำคัญหรือสูญหาย ให้แจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่น ที่อยู่อาศัยในเจ็ดวันนับแต่วันที่โหมกอายุหรือทราบว่าจะช่ารุกหรือสูญหาย เพื่อ ขอต่ออายุหรือขอใบแทนใบสำคัญประจำตัวใหม่ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ ผู้มีใบสำคัญประจำตัว ถ้าได้มีการเปลี่ยนแปลงสัญ- ชาติ หรือเปลี่ยนอาชีพ ชื่อตัว ชื่อรอง หรือชื่อสกุล ให้นำใบสำคัญประจำ ตัวแจ้งต่อนายทะเบียนที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ภายในเจ็ดวัน นับแต่วัน เปลี่ยนแปลงดังกล่าวนั้นแล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕ ผู้ใดเป็นผู้อุปการะคนต่างก้าว ซึ่งเป็นคนไร้ความ- สามารถ หรือเป็นผู้ปกครองหรือผู้แทนโดยชอบธรรมของคนต่างก้าว ซึ่ง เป็นผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่าสิบหกปีบริบูรณ์ ผู้นี้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามความ ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อคนต่างก้าวนั้น

มาตรา ๑๖ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่คนต่างก้าว ทั้งค่อ ใบนี

๑. ผู้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างในรัฐบาลไทย โดยมีหนังสือ

สัญญาต่อกันตลอดเวลาที่หนังสือสัญญานั้นมีผลบังคับ

๒. ผู้ซึ่งรัฐบาลต่างประเทศได้แจ้งแก่รัฐบาลว่า เขามาในราชการและครอบครัวของบุคคลที่กล่าวนี้ ตลอดเวลาที่ผู้นั้นอยู่เพื่อปฏิบัติราชการ

๓. ผู้ถือเอกสารเดินทางซึ่งออกให้โดยองค์การสหประชาชาติ และเอกสารนั้นยังสมบูรณ์อยู่

๔. บุคคลที่ไม่นับเป็นคนเข้าเมืองตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

คนต่างด้าวซึ่งได้รับความยกเว้นดังกล่าวข้างต้น ถ้าประสงค์จะขอรับใบสำคัญประจำตัว ก็ให้ส่งรูปถ่ายของตนก่อนนายทะเบียน และให้นายทะเบียนออกใบสำคัญประจำตัวให้ ในกรณีเช่นว่านี้ คนต่างด้าวนั้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมและไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่ว่าด้วยใบสำคัญประจำตัว

มาตรา ๑๗ คนต่างด้าวซึ่งต้องมีใบสำคัญประจำตัว ต้องมีใบสำคัญประจำตัวติดตัว หรือเก็บไว้ในลักษณะซึ่งจะแสดงต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจได้เสมอ ในเมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเรียกร้องให้แสดง

มาตรา ๑๘ ใบสำคัญประจำตัวของผู้ท่องเที่ยวต่างประเทศออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการ นเรศ หรือของผู้ที่ท่องเที่ยวกลับตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือของผู้ออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่ออกไปชั่วคราวโดยได้รับอนุญาตให้กลับนั้น ให้เป็นอันเพิกถอน และให้คนต่างชาวนั้นส่งใบสำคัญประจำตัวคืนนายทะเบียน

ใบสำคัญประจำตัวของคนต่างชาวนั้นที่ตาย ให้ผู้ครอบครองหรือผู้พบส่งคืนนายทะเบียน

มาตรา ๑๙ ในเขตหรือกรณีใด ซึ่งรัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรที่จะผ่อนผันหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม หรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะผ่อนผันหรือยกเว้นได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีพิเศษเฉพาะรายบุคคล รัฐมนตรีจะผ่อนผันหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๒๐ (๑) ผู้ใดไม่มีใบสำคัญประจำตัวตามความในมาตรา ๕

---

(๑) ความในมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างชาวนั้น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

หรือไม่ต่ออายุใบสำคัญประจำตัวที่หมดอายุแล้วตามความในมาตรา ๑๓ หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นรายปี ปีละไม่เกินห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ไม่มีปฏิบัติดังกล่าวแล้ว เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี

มาตรา ๒๑ (๑) ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๒๒ (๒) ผู้ใดละเลย ไม่ขอใบแทนใบสำคัญประจำตัวที่ชำรุดหรือสูญหายตามความในมาตรา ๑๓ หรือไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๒๓ ผู้ใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อคนต่างด้าวตามความในมาตรา ๑๕ และผู้นั้นละเลยไม่ปฏิบัติ มีความผิด

- (๑) ความในมาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

- (๒) ความในมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี
ผู้ใดความสามารถหรือผู้เยาว์ซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบหกปีบริบูรณ์ไม่ต้อง
รับอาญาในความผิดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะในกรณีที่มีผู้อนุญาต
หรือผู้ปกครอง หรือผู้แทนโดยชอบธรรม

มาตรา ๒๔ ใบสำคัญประจำตัวของคนต่างด้าวที่มีอยู่แล้วก่อนวัน
ใช้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ต่อไปจนหมดอายุของใบสำคัญประจำ
ตัวนั้น

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๗ ตอนที่ ๒๒ หน้า ๕๔๔ ลงวันที่ ๑๔

พฤศจิกายน ๒๔๕๓)

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างต่าง

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๓ คือ

โดยที่คนต่างต่างไม่สนใจในเรื่องแจ้งย้ายต่อนายทะเบียนคนต่างต่างตามที่กฎหมายได้ระบุไว้ เป็นเหตุให้การควบคุมไม่รัดกุมและได้ผลเพียงพอตามความมุ่งหมายของทางราชการ ในระยะเวลาที่กฎหมายเดิมได้บัญญัติไว้ให้แจ้งย้ายภายในกำหนด ๓ วันนั้น เห็นว่าเป็นระยะห่างเกินไปกว่าที่จะติดตามตัวได้ทันทั่วถึงเมื่อจำเป็น จึงให้กำหนดแจ้งย้ายหรือแจ้งให้ทราบภายในกำหนด ๔๘ ชั่วโมง นับแต่วันที่ไปถึงท้องที่ใหม่

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

มาตรา ๑๒ คนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนาหรือถิ่นที่อยู่ ให้นำใบสำคัญประจำตัวแข็งแรงก่อนนายทะเบียนที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เดิม เพื่อจกข้อความลงไว้ในใบสำคัญประจำตัวของผู้นั้นก่อนที่จะย้ายไป และให้แจ้งก่อนนายทะเบียนในท้องที่ที่เข้าไปอยู่ใหม่ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันไปถึง

ในกรณีที่คนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนาหรือถิ่นที่อยู่ไปชั่วคราวเกินสิบห้าวัน ต้องแจ้งก่อนนายทะเบียนในท้องที่ที่ตนไปอยู่ชั่วคราว ภายในสองวันนับแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนั้น

ในกรณีที่คนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนาหรือถิ่นที่อยู่ให้เจ้าบ้านแห่งบ้านที่คนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนาหรือถิ่นที่อยู่แจ้งก่อนนายทะเบียนในท้องที่ที่คนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนาหรือถิ่นที่อยู่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาตาย

ความในมาตรา ๑๒ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้น

"มาตรา ๑๒ คนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนาหรือถิ่นที่อยู่ ให้นำใบสำคัญประจำตัวคนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนาหรือถิ่นที่อยู่เดิม เพื่อจกข้อความลงไว้ในใบสำคัญประจำตัวคนต่างศาสนามิใช่ผู้นับถือศาสนาหรือถิ่นที่อยู่เดิม ก่อนที่จะย้ายไป และให้แจ้งก่อนนายทะเบียนในท้องที่ที่เข้าไปอยู่ใหม่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่วันไปถึง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าสามสิบวันนับแต่วันแจ้งย้ายไป

ในกรณีที่แตกต่างกันคว้ออกนอกเขตจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ไปชั่วคราวเกินเจ็ดวันต้องแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนเข้าไปอยู่ชั่วคราวภายในสิบสี่วันนับแต่วันไปถึง การแจ้งในกรณีนี้จะไปแจ้งด้วยตัวเองหรือแจ้งเป็นหนังสือตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

ในกรณีที่แตกต่างกันคว้อตาย ให้เจ้าบ้านแห่งบ้านที่คนต่างคว้นนั้นตายแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่คนต่างคว้นนั้นตาย ภายในยี่สิบสี่วันนับแต่เวลาตาย"

มาตรา ๒๐๐ ผู้ใดไม่มีใบสำคัญประจำตัวตามความในมาตรา ๕ หรือไม่ต่ออายุใบสำคัญประจำตัวที่หมดอายุแล้วตามความในมาตรา ๑๓ หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นรายปี ถ้าจะไม่เกินหนึ่งร้อยบาทตลอดเวลาที่ไม่มีใบสำคัญดังกล่าวแล้วเศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี

ความในมาตรา ๒๐๐ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างคว้น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นต้น

"มาตรา ๒๐๐ ผู้ใดไม่มีใบสำคัญประจำตัวตามความในมาตรา ๕ หรือไม่ต่ออายุใบสำคัญประจำตัวที่หมดอายุแล้วตามความในมาตรา ๑๓ หรือ

ละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นรายปี ปีละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวแล้ว เศษของปีให้นับเป็นหนึ่งปี"

มาตรา ๒๑ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

ความในมาตรา ๒๑ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นต้น

"มาตรา ๒๑ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท"

มาตรา ๒๒ ผู้ใดละเลยไม่ขอใบแทนใบสำคัญประจำตัวที่ชำรุดหรือสูญหายตามความในมาตรา ๑๓ หรือไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

ความในมาตรา ๒๒ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่ง

พระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่าง้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นดังนี้
"มาตรา ๒๒ ผู้ใดละเลย ไม่ขอใบแทนใบสำคัญประจำตัวที่ชำรุด
หรือสูญหายตามความในมาตรา ๑๓ หรือไม่ปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๒
มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ มีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท"

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๘๑

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์
การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๘๑

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันนี้ ได้มีคนต่างด้าวประกอบธุรกิจอยู่ในราชอาณาจักรเป็นจำนวนมากและทวีขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับประชาชนชาวไทยมีความสามารถทั้งในด้านวิชาการและกำลังเงินที่จะประกอบธุรกิจสาขาต่าง ๆ ได้มากขึ้น สมควรกำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเพื่อรักษาอุตสาหกรรมการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม จึงนำคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล หรือโดยความตกลงที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ

ข้อ ๓ ในประกาศของคณะกรรมการนี้

"คนต่างดาว" หมายความว่า บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และให้รวมตลอดถึง

(๑) นิติบุคคลซึ่งทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นของคนต่างดาว

(๒) นิติบุคคลซึ่งมีคนต่างดาวถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือเป็นสมาชิกตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้เป็นสมาชิก ไม่ว่าจะคนต่างดาวนั้นจะลงทุนเท่าใดหรือไม่

(๓) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการ เป็นคนต่างดาว

เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่อุบัติเป็นหุ้นของคนต่างดาว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

"ธุรกิจ" หมายความว่า การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอย่างอื่น เป็นการค้า

"ใบอนุญาต" หมายความว่า หนังสือรับรองด้วย

"ผู้รับใบอนุญาต" หมายความว่า คนต่างคำที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างคำ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

"นายทะเบียน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการประกอบธุรกิจของคนต่างคำ

"อสังหาริมทรัพย์" หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์การค้า

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๘ ห้ามมิให้คนต่างคำประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. หรือบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้อนุญาตจากทบวงพาณิชย์กฤษฎีกาอนุญาต พระราชกฤษฎีกาอาจกำหนดเงื่อนไขประการใดก็ได้ ความแต่จะเห็นสมควร

ห้ามมิให้คนต่างคำประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอสังหาริมทรัพย์ การแก้ไข

เปลี่ยนแปลงบัญชี ค. ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๕ คนต่างก้าวซึ่งประสงค์จะประกอบธุรกิจประเภทใดที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. หายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดี และในกรณีที่เห็นสมควรให้ออกใบอนุญาต อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในข้อ ๔ ก็ได้ การขอและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๖ ในกรณีที่คนต่างก้าวได้รับการส่งเสริมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนให้ประกอบธุรกิจประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนั้นแจ้งต่ออธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบัตรส่งเสริม เมื่อได้รับการแจ้ง และอธิบดีได้ออกหนังสือรับรองไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ผู้นั้นประกอบกิจการนั้นได้

ข้อ ๗ คนต่างก้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตบกพร่องไม่สมประกอบบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยต้องโทษปรับตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบให้ปรับในความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(๕) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานลัก-
ขโมย ฉ้อโกง ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมาย
ว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่พ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบ
อนุญาต

(๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดตาม
กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก และกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม เว้นแต่พ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับนี้ หรือตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก หรือกฎหมายว่าด้วย
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ในระยะเวลาสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ในกรณีนี้บุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต ถ้ากรรมการ ผู้จัดการหรือ
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจการของนิติบุคคลนั้นเป็นคนต่างคำว ต้องมีคู่ -
สมบัตินิตตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘)

ข้อ ๔ รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขที่จะให้
ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) อัตราส่วนเงินทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่
ได้รับอนุญาต

(๒) เงินที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ
เพื่อใช้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต

(๓) อัตราส่วนเงินทุนของคนไทยกับคนต่างด้าวในการประ-
กอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต

(๔) อัตราส่วนของจำนวนกรรมการคนไทยกับคนต่างด้าว
หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจที่ได้รับอนุญาตซึ่งจะต้องมีมูลค่า
ในราชอาณาจักร

ข้อ ๕ ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาต หรือคนต่างด้าว
ซึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลตามข้อ ๓ เขาเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้น
ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใดอื่นเกินหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นของบริษัท หรือ
เกินหนึ่งในสามของทุนของห้างหุ้นส่วนนั้น หรือถือกิจการนั้น ๆ ทั้งนี้ เว้น
แต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี ในการอนุญาตนั้น อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขใด
ก็ได้

ข้อ ๑๐ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใด

(๑) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามข้อ ๕

(๒) ซากคุณสมบัติตามข้อ ๗

(๓) ผ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๕

(๔) ผ่าฝืนและกระทำความผิดตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕

ในอธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันมีคำสั่งหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ผู้ใดได้รับ หนังสือรับรองเพื่อประกอบธุรกิจ หากต่อมาซากคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๒) ถึง (๔) หรือกระทำการฝ่าฝืนข้อ ๕ หรือข้อ ๒๔ อธิบดีอาจสั่งให้พักการประกอบธุรกิจที่ออกหนังสือรับรองให้ หรือจะถอนหนังสือรับรองเสียก็ได้ ในกรณีถอนหนังสือรับรอง ผู้ที่หมดสิทธิที่จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป

ข้อ ๑๑ ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผย

ถ้าใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญหรือสูญหาย ให้ยื่นคำขอรับใบแทนก่อนนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการชำรุดหรือสูญหาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและวิธีการ

ข้อ ๑๒

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ไม้ออกใบอนุญาตตามข้อ ๕ หรือไม้ออกตาม
ข้อ ๕ ใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนตามข้อ ๑๐
ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยทำ
เป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งไม้ออก
ใบอนุญาตหรือวันทราบคำสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

การอุทธรณ์ในกรณีใบอนุญาตถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนไม่เป็นการ
ทุเลาการบังคับตามคำสั่งข้อ ๕ เว้นแต่คณะกรรมการจะสั่งทุเลาให้
คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ข้อ ๑๓ ใบอนุญาตตามข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือข้อ ๓๐ ให้ใช้ตลอด
ไป เว้นแต่ใบอนุญาตที่ออกให้แก่ผู้รับใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจเฉพาะกาล
เพื่อการใด ให้ใช้ได้เท่าระยะเวลาที่อนุญาตให้ประกอบกิจการนั้น

ข้อ ๑๔ เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบธุรกิจหรือย้ายสำนักงาน
หรือสถานที่ประกอบธุรกิจ ให้แจ้งการเลิกหรือการย้ายต่อนายทะเบียนภายใน
สิบห้าวัน นับแต่วันเลิกหรือย้ายนั้นตามแบบและวิธีการที่ข้อบังคับกำหนด

ข้อ ๑๕ ผู้ใดขอตรวจหรือขอคัดสำเนาเอกสาร หรือขอให้นาย
ทะเบียนคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสารพร้อมทั้งรับรอง หรือขอให้ออกหนังสือ

รับรองข้อความในทะเบียนที่นายทะเบียนเก็บรักษา เมื่อได้รับอนุญาตจาก
นายทะเบียนแล้ว ให้ผู้นั้นเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการ
การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว" ประกอบด้วยปลัดกระทรวงพาณิชย์
เป็นประธาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขา-
ธิกรรสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
อธิบดีกรมแรงงาน อธิบดีกรมการค้าภายในและอธิบดีกรมทะเบียนการค้า
เป็นกรรมการ

คณะกรรมการจะแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือบุคคลอื่นเป็น
เลขานุการคณะกรรมการก็ได้

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ
ของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็น
แก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดประเภทธุรกิจที่จะผ่อนผันให้คนต่างด้าว
ประกอบกิจการได้ตามข้อ ๔

(๒) การกำหนดประเภทธุรกิจที่จะเพิ่มหรือลดตามข้อ ๕

- (๓) การกำหนดเงื่อนไขในกฎกระทรวงที่จะออกตามข้อ ๘
- (๔) เรื่องอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๘ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๙ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการ เพื่อเฝ้าพิจารณาหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการ ตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นได้

ข้อ ๒๐ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

- (๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง

รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน

(๖) เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างดาวประกอบธุรกิจในช่วงเวลาทำการในเวลากลางวันเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ จากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติตามหน้าที่ตาม (๑) และ (๒) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ ๒๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีตราประจำตัวตามแบบที่กำหนด

ในกฎกระทรวง

ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายในประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ ๒๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียกหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

ข้อ ๒๔ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่งหรือ
วรรคสอง หรือข้อ ๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๒๕ ความผิดตามข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ ให้ชดเชยที่มีอำนาจเปรียบเทียบได้เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีกำหนดภายในสามสิบวัน คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด

ข้อ ๒๖ คนต่างดาวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนข้อ ๔ หรือมิได้รับใบอนุญาตตามข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือรับรองตามข้อ ๓๐ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ ๒๗ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดถูกสั่งพักใบหรือออกเพิกถอนใบอนุญาตและหมดสิทธิชั่วคราว หรือระงับเศรษฐกิจเป็นที่สุดให้เพิกถอนใบอนุญาต ยังคงประกอบธุรกิจต่อไปอีก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ ๒๘ คนต่างดาวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้อยู่แล้ว หรือผู้มีสัญชาติไทยประกอบธุรกิจอันเป็นของคนต่างดาวซึ่งมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ หรือคนต่างดาวนั้นเป็นเจ้าของ

ร่วม โดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของคนแต่ผู้เดียว เพื่อให้คนต่างค้ำวั้น
หลักเสียงหรือฝ่าฝืนบทแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ต้องระวางโทษ
ปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบ
ธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ ๒๘ ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดถือหุ้นในฐานะเป็นตัวแทนของคน
ต่างค้ำวในห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคลหรือบริษัทจำกัด เพื่อให้นิติบุคคลนั้น
ประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือคนต่างค้ำวซึ่งให้
ผู้มีสัญชาติไทยกระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึง
ห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ ๓๐ คนต่างค้ำวซึ่งประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้าย
ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้อยู่แล้วในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้
ใช้บังคับ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้ต่อเมื่อได้รับหนังสือรับรองจากอธิบดี
ซึ่งต้องอยู่ภายในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ธุรกิจตามบัญชี ก. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้
จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้ก็ต่อเมื่อนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับนี้ใช้บังคับ

(๒) ธุรกิจตามบัญชี ข. และ ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับนี้ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้โดยไม่มีกำหนดเวลา แต่ห้ามมิให้ผู้รับ
หนังสือรับรองเพิ่มปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของธุรกิจนั้นในรอบปี
บัญชีต่อไป เกินกว่าร้อยละสามสิบของปริมาณการผลิตหรือการจำหน่าย
ของธุรกิจนั้นตามที่ปรากฏหลักฐานทางบัญชีในรอบปีบัญชี พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือ
ตั้งสาขาของธุรกิจนั้นเพิ่มขึ้นจากที่ปรากฏหลักฐานในวันทีประกาศของคณะ
ปฏิวัติฉบับนี้ ไซ้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

คนต่างคำดังกล่าวในวรรคหนึ่งจะขอหนังสือรับรองได้ จะต้องได้
ประกอบธุรกิจนั้นมาโดยมีรายได้ติดต่อกันตามปกติวิสัยของธุรกิจนั้นเป็นระยะ
เวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเป็นระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งปี แต่อธิบดีเห็นว่าได้
ประกอบธุรกิจนั้นมาเป็นหลักฐานเพียงพอแล้ว การขอหนังสือรับรองผู้ประกอบ
ธุรกิจจะต้องยื่นคำขอตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศ
ของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ไซ้บังคับ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจมิได้ยื่นคำขอภายในกำหนด
เวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป

ข้อ ๓๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามประกาศ
ของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่
และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายประกาศของคณะ
ปฏิวัติฉบับนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
บังคับได้

ข้อ ๓๖ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(คัดจากราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม ๔๕ ตอนที่ ๑๔๐ หน้า ๑
ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕)

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาต

(ก) สำหรับนิติบุคคลหันละหาบาทของทุนจดทะเบียน
แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
เศษของพันบาทให้คิดเท่ากับหนึ่งพันบาท

(ข) สำหรับบุคคลธรรมดา ๑,๐๐๐ บาท

(ค) ใบอนุญาตเฉพาะกาลตามข้อ ๑๓ ให้เรียกเก็บ
ทั้งอัตราที่กำหนดไว้ใน (ก) หรือ (ข) แล้วแต่กรณี

(๒) ใบแทนใบอนุญาต ๑๐๐ บาท

(๓) การตรวจหรือคัดสำเนาเอกสาร รายละ ๕๐ บาท

(๔) การขอให้คัดสำเนาหรือขอให้ถ่ายเอกสาร
พร้อมทั้งคำรับรอง หน้าละ ๕๐ บาท

(๕) การออกหนังสือรับรองขอความในทะเบียน เร็วคงละ ๕๐ บาท

บัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ

บัญชี ก.

หมวด ๑ การประกอบธุรกิจทางเกษตรกรรม

- (๑) การทำนา
- (๒) การทำนาเกลือรวมทั้งการทำเกลือสินเธาว์ นอกจากเกลือหิน

หมวด ๒ การประกอบธุรกิจทางพาณิชยกรรม

- (๑) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตผลทางเกษตรพื้นเมือง
- (๒) การค้าที่คั้น

หมวด ๓ การประกอบธุรกิจบริการ

- (๑) ทางบัญชี
- (๒) ทางกฎหมาย
- (๓) ทางสถาปัตยกรรม
- (๔) โฆษณา
- (๕) นายหน้าหรือตัวแทน
- (๖) ขายเป็นทอดตลาด
- (๗) คัดนม แคนดนมและเสริมสวย

หมวด ๔ การประกอบธุรกิจอื่น ๆ

- (๑) การก่อสร้างอาคาร

บัญชี ข.

หมวด ๑ การประกอบธุรกิจทางเกษตรกรรม

- (๑) การทำไร่
- (๒) การทำสวน
- (๓) การเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการเลี้ยงไหม
- (๔) การทำป่าไม้
- (๕) การทำการประมง

หมวด ๒ การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

- (๑) การสีข้าว
- (๒) การผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่
- (๓) การผลิตน้ำตาล
- (๔) การผลิตเครื่องคั้นทั้งที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์เจือปน
- (๕) การผลิตน้ำแข็ง
- (๖) การผลิตยา
- (๗) กิจการห้องเย็น
- (๘) การแปรรูปไม้
- (๙) การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม หรือเครื่องทองลงหิน

- (๑๐) การทำหรือหล่อพระพุทธรูปและการทำบาตร
- (๑๑) การผลิตเครื่องมือแกะสลัก
- (๑๒) การผลิตเครื่องเงิน
- (๑๓) การผลิตไม้ขีดไฟทุกชนิด
- (๑๔) การผลิตปูนขาว ปูนซีเมนต์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซีเมนต์
- (๑๕) การระเบิดหรือย่อยหิน
- (๑๖) การผลิตไม้อัด แผ่นไม้วีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือฮาร์ดบอร์ด
- (๑๗) การผลิตเครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้า นอกจากการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
- (๑๘) การทำกิจการโรงพิมพ์
- (๑๙) การทำกิจการหนังสือพิมพ์
- (๒๐) การสาวไหม ทอผ้าไหม หรือการพิมพ์ลวดลายผ้าไหม
- (๒๑) การผลิตผลิตภัณฑ์ค้ายผ้าไหม เส้นไหม หรือรังไหม

หมวด ๓ การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

- (๑) การค้าปลีกสินค้าทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.
- (๒) การค้าสินแร่ นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.
- (๓) การขายอาหารหรือเครื่องใช้ทุกชนิด นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.
- (๔) การค้าของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุ

หมวด ๔ การประกอบธุรกิจบริการ

- (๑) นำเที่ยว
- (๒) ธุรกิจโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม
- (๓) ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
- (๔) ถ่ายรูป ล้างและอัดรูป
- (๕) ภัตตาคารเสิร์ฟ
- (๖) รับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า

หมวด ๕ การประกอบธุรกิจอื่น ๆ

- (๑) การขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศในประเทศไทย

บัญชี ก.

หมวด ๑ การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

- (๑) การค้าส่งสินค้าทุกชนิดในประเทศ นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.
- (๒) การค้าส่งสินค้าส่งออกทุกชนิด
- (๓) การค้าปลีกสินค้าเครื่องจักร เครื่องกล และเครื่องมือ
- (๔) การขายอาหารหรือเครื่องคิมที่เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว

หมวด ๒ การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรม และหัตถกรรม

- (๑) การผลิตอาวุธสัตว์
- (๒) การสกัดน้ำมันพืช
- (๓) การผลิตสิ่งจักทอ รวมทั้งการปั่นด้าย การย้อมสี และการพิมพ์
ลวดลาย
- (๔) การผลิตภาชนะซึ่งทำด้วยแก้วรวมทั้งหลอดไฟฟ้า
- (๕) การผลิตถ้วยชามจาน
- (๖) การผลิตกระดาษเขียนและกระดาษพิมพ์
- (๗) การทำเกลือหิน
- (๘) การทำเหมือง

หมวด ๓ การประกอบธุรกิจบริการ

- (๑) นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก. และบัญชี ข.

หมวด ๘ การประกอบธุรกิจอื่น ๆ

- (๑) การก่อสร้างอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๑๖)

ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๑ และข้อ ๓๑ แห่งประกาศของ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาต

- (ก) สำหรับนิติบุคคลพันละห้าบาทของทุนจดทะเบียน
แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท เศษของพันบาทให้คิด
เท่ากับหนึ่งพันบาท
- (ข) สำหรับบุคคลธรรมดาการค้าปลีกสินค้าชนิดค้าเร่
หรือแผงลอย ๒๐๐ บาท
ธุรกิจอื่น ๆ ๕๐๐ บาท
- (ค) ใบอนุญาตเฉพาะกาลตามข้อ ๑๓ ให้เรียกเก็บ
ถึงอัตราที่กำหนดไว้ใน (ก) หรือ (ข) แล้วแต่กรณี

- (๒) ใบแทนใบอนุญาต ๕๐ บาท
- (๓) การตรวจหรือคัดสำเนาเอกสาร รายละเอียด ๕๐ บาท
- (๔) การขอให้คัดสำเนาหรือขอให้ถ่ายเอกสาร
พร้อมทั้งคำรับรอง หน้าละ ๕๐ บาท
- (๕) การออกหนังสือรับรองขอความในทะเบียน
เรื่องละ ๒๐ บาท

ข้อ ๒ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบท้าย
กฎกระทรวงนี้

รูปถ่ายติดบัตรประจำตัว ให้เป็นรูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ขนาด
๓ + ๔ เซนติเมตร และแต่งเครื่องแบบปกติ หรือแต่งกายสากล ไม่สวม
หมวก

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๒

ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ให้อ่านจ้อออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม และกำหนดแบบบัตรประจำ
ตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา ไข่ม ๕๐ ตอนที่ ๕ หน้า ๑๑ ลงวันที่ ๑๖
มกราคม ๒๕๑๖)

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๖)

ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ และข้อ ๓๑ แห่งประกาศของ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

เงื่อนไขที่จะกำหนดไว้ในใบอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ
มีดังนี้

(๑) เงินทุกสิ่งที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
ต้องไม่เกินเจ็ดเท่าของเงินทุนส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือ
เจ้าของกิจการ แล้วแต่กรณี

(๒) เงินที่จะต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการ
ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต ต้องไม่น้อยกว่าเงินที่ผู้รับใบอนุญาตแจ้งว่า
จะนำมาลงทุนในราชอาณาจักรภายในเวลาที่กำหนดไว้ตามโครงการการ
ประกอบธุรกิจที่ขอรับใบอนุญาต แต่ทั้งนี้ต้องนำเข้ามาไม่น้อยกว่าหนึ่งล้าน

บาทภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

(๓) เมื่อครบกำหนดเวลาที่ระบุไว้ใน (ก) (ข) หรือ (ค) เงินทุนของผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือเจ้าของกิจการ แล้วแต่กรณี ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต ส่วนที่เป็นของคนไทยต้องไม่น้อยกว่าส่วนที่เป็นของคนต่างด้าว

(ก) สิบปีนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต สำหรับธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. หมวด ๑ (๑) (๒) (๓) และ (๔) หมวด ๓ (๑) และหมวด ๔ (๑)

(ข) สิบห้าปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต สำหรับธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. หมวด ๒ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

(ค) ยี่สิบห้าปีนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตสำหรับธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. หมวด ๒ (๑) และ (๔)

(๔) จำนวนกรรมการคนไทยและคนต่างด้าว ต้องเป็นไปตามอัตราส่วนเงินทุนของคนไทยและคนต่างด้าว

(๕) ผู้รับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจที่ได้รับอนุญาตต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร ไม่น้อยกว่าหนึ่งคน

ไท่ไว้ ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

ประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เพื่อควบคุมเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต เงินที่จะต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต และเงินทุนของผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือเจ้าของกิจการ ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต และกำหนดจำนวนกรรมการคนไทยและคนต่างชาตรวมทั้งกำหนดภูมิคว่าเนาของผู้รับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๕๕ หน้า ๑๓๓๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๖)

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชกฤษฎีกา

อนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุน
ประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๖

เป็นปีที่ ๒๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งได้รับการส่งเสริม
การลงทุนในธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ประกอบธุรกิจนั้นได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ และข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกา

อนุญาตให้คนต่างค้ำว ซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ คนต่างค้ำวผู้ใดได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน และกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นเป็นธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ก็ให้คนต่างค้ำวผู้นั้นประกอบธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเท่าที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นได้ เมื่อได้แจ้งการรับการส่งเสริมการลงทุน และได้รับหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้าแล้ว

มาตรา ๔ ในกรณีที่คนต่างค้ำวผู้ได้รับสิทธิให้ประกอบธุรกิจดังกล่าวในมาตรา ๓ ถูกเพิกถอนสิทธิส่งเสริมหรือเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนทั้งหมด ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแจ้งการเพิกถอนสิทธิส่งเสริมหรือเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ของคนต่างค้ำวไปยังอธิบดีกรมทะเบียนการค้า ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอน และให้อธิบดีกรมทะเบียนการค้าสั่งถอนหนังสือ

รับรองที่ออกให้ตามมาตรา ๓ และแจ้งคำสั่งถอนหนังสือรับรองให้คน
ต่างคำวทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการเพิกถอน เมื่อได้
มีคำสั่งถอนหนังสือรับรองและแจ้งให้คนต่างคำวทราบดังกล่าวแล้ว ให้
คนต่างคำวนั้นหมดสิทธิที่จะประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ข. นั้น
ตั้งแต่วันที่พ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ถูกลบหนังสือรับรอง

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตาม
พระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ชรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ เพื่อ
ให้เป็นการสอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนตามประกาศของคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และเพื่อส่งเสริม
ให้มีอุตสาหกรรมที่จำเป็นต้องใช้ทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศตาม
ที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้พิจารณาเห็นว่าจำเป็นสมควรผ่อนผัน
ให้คนต่างคำวซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามนโยบายของคณะกรรมการ

ส่งเสริมการสงเคราะห์ครอบครัวที่กำพร้าในมณฑลช. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๕๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้จึงจำเป็นต่อตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้น

(คัดจากรายกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๑๕๕ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๑๖
ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๖)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๓๑๒

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์
และขอบเขตการทำงานของคนต่างด้าว

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๓๓

โดยที่ คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันได้มีต้นตอต่างทำงาน
อยู่ในราชอาณาจักร เป็นจำนวนมากและทวีขึ้นเป็นลำดับ ทำให้เกิดความวุ่นวาย
ในต่างประเทศอันมีผลอันร้ายแรง เป็นอันตรายต่อความสงบเรียบร้อย
ความมั่นคง ความสามัคคีของชาติและชอบแก่ความดีความงามของชนต่าง
ชาติในต่างประเทศด้วยเหตุนี้ คณะปฏิวัติจึงมีคำสั่ง
ถึงทุกไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติช่วยอาชีพและวิชาชีพ พุทธศักราช

๒๔๘๔

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีขัดแย้งแล้วใน
ประกาศของคณะปฏิวัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัตินี้แทน

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัตินี้ให้ใช้บังคับแก่คนต่างต่างซึ่ง

เป็น

(๑) หัวหน้าคณะผู้แทนทางทูต หรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทน

ทางทุกสิ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักร

(๒) หัวหน้าคณะผู้แทนทางกงสุล หรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางกงสุล ซึ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักร

(๓) บุคคลซึ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักร โดยได้รับเอกสิทธิและความคุ้มกันตามกฎหมายอย่างเดียวกันกับที่ให้แก่บุคคลในคณะผู้แทนทางทูต ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งหรืออยู่ในฐานะใด

ข้อ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคนต่างด้าวเฉพาะในฐานะดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งรัฐบาลไทยอนุญาตให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจอย่างหนึ่งใดในราชอาณาจักร

(๒) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจในราชอาณาจักร เพื่อรัฐบาลไทยตามความตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ

(๓) บุคคลซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง โดยได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วนภายในกำหนดเวลาไม่เกินสิบห้าวัน

(๔) บุคคลซึ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจเพื่อประโยชน์ในทางการศึกษา วัฒนธรรม ศิลปะ การกีฬา หรือกิจการอื่น ตามที่จะได้

กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(๕) คนใช้ซึ่งเดินทางจากต่างประเทศมาทำงานประจำอยู่กับบุคคลใน (๑) หรือ (๒) หรือบุคคลในข้อ ๒

ข้อ ๕ ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

"คนต่างด้าว" หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

"ทำงาน" หมายความว่า การทำงานโดยใช้กำลังกายหรือความรู้ใจแก่ตนเองหรือบุคคลอื่น ด้วยประสงค์ค่าจ้างหรือประโยชน์ใดหรือไม่ก็ตาม

"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตทำงาน

"ผู้รับใบอนุญาต" หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาต

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

"นายทะเบียน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการทำงานของคนต่างด้าว

"อชิบตี" หมายความว่า อชิบตีกรมแรงงาน

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประกาศ
ของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ งานในอาชีพและวิชาชีพใดที่จะห้ามคนต่างด้าวทำ ใน
ท้องที่ใด เมื่อใด โดยห้ามเด็ดขาด หรือห้ามโดยมีเงื่อนไขอย่างใด เพียง
ใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๖ ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๔ และข้อ ๓๔ งานใดที่มิได้ห้ามไว้
ในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในข้อ ๕ คนต่างด้าวจะทำได้ต่อเมื่อ
ได้รับใบอนุญาตจาก อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

ข้อ ๗ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง บุคคลใดประ-
สงค์จะจ้างคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในกิจการของตนในราชอาณาจักร
จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตแทนคนต่างด้าวนั้นต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย
ก็ได้

อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย จะออกใบอนุญาตให้แก่คนต่างด้าว
ตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อคนต่างด้าวนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว

ข้อ ๘ คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักร
จักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมหรือ

ตามกฎหมายอื่น ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คนต่างค่านั้นเข้ามาในราชอาณาจักร

คนต่างคาวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามวรรค หนึ่ง ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ

เมื่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับคำขอแล้วให้ออกใบอนุญาตให้โดยมิชักช้า

ข้อ ๕ คนต่างคาวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๔ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๒) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต

(๓) มีความรู้ความสามารถในการทำงานตามที่ขอรับใบ

อนุญาต

ข้อ ๑๐ ใบอนุญาตให้มีอายุดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างคาวตามข้อ ๓๔ วรรคหนึ่ง

(๒) การขอค่ออายุใบอนุญาตและการค่ออายุใบอนุญาตตาม
ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒

(๓) การขอรับใบแทนและการออกใบแทนใบอนุญาตตามข้อ ๑๕

(๔) การอนุญาตให้เปลี่ยนการทำงานหรือเปลี่ยนท้องที่ใน
การทำงานตามข้อ ๑๖ และการแจ้งตามข้อ ๑๘

(๕) การออกบัตรประจำตัวตามข้อ ๒๔

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่ไม่ออกใบอนุญาตตามข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘
หรือข้อ ๓๘ หรือไม่ให้ค่ออายุใบอนุญาตตามข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ หรือ
ไม่ให้เปลี่ยนการทำงานหรือเปลี่ยนท้องที่ในการทำงานตามข้อ ๑๖ ผู้ขอ
มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดี
มอบหมาย หรือนายทะเบียน แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้
ทราบคำสั่งไม้อนุญาต เมื่อได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้นำส่งคณะกรรมการค่านิน
การตามข้อ ๓๐ ภายในสิบห้าวัน คำวินิจฉัยชี้ขาดของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด
ก่อนมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาต
ให้ทำงานไปพลางก่อนได้ เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

ข้อ ๑๕ ถ้าใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญหรือสูญหาย ให้ผู้รับ
ใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบ

การขำрукหรือสูญหาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๖ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตเปลี่ยนการทำงานหรือเปลี่ยนท้องที่ในการทำงานให้แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ทำตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๗ ห้ามมิให้บุคคลใดรับคนต่างด้าวซึ่งไม่มีใบอนุญาตเข้าทำงานในธุรกิจของตน หรือรับเข้าทำงานในธุรกิจของตน ซึ่งงานนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่รับคนต่างด้าวเข้าทำงาน หรือให้คนต่างด้าวย้ายไปทำงานในท้องที่อื่นตามที่รับอนุญาตตามข้อ ๑๖ หรือคนต่างด้าวออกจากงาน ให้บุคคลซึ่งรับคนต่างด้าวเข้าทำงานในธุรกิจของตนแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหรือวันที่ย้าย หรือวันที่ออกจากงาน แล้วแต่กรณี

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว" ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนกรมทะเบียนการค้า ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๒๐ คณะกรรมการมีหน้าที่วินิจฉัย ให้คำแนะนำ หรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรี กังต่อไปนี้

- (๑) การออกพระราชกฤษฎีกาตามข้อ ๕
- (๒) การออกกฎกระทรวงตามข้อ ๑๓
- (๓) การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งตามข้อ ๑๔

ข้อ ๒๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่าถึงจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้ากรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียง
เพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๒๒ คณะกรรมการมีอำนาจตั้งอนุกรรมการหรือมอบหมาย
บุคคลใดให้พิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในขอบเขตแห่ง
ท้องที่คณะกรรมการได้

ข้อ ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้
อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจ
(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง
รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน

(๒) เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างด้าวทำงานในระหว่างเวลา
ทำงาน เพื่อตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และ
ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกเอกสาร หรือหลักฐาน
ใด ๆ จากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่
ดังกล่าวอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ ๒๔ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และในการปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อ ๕ ต้องแสดงบัตรประจำตัว เมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

ข้อ ๒๕ ในการปฏิบัติการตามประกาศของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อ ๕ ให้ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ ๒๖ คนต่างค่าผู้ใช้แรงงานโดยมิได้ขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๕ หรือข้อ ๓๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๒๗ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๒๘ คนต่างค่าผู้ใช้แรงงานโดยฝ่าฝืนพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามข้อ ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๒๙ คนต่างค่าผู้ใช้แรงงานโดยมิได้รับใบอนุญาตหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตตามข้อ ๖ หรือฝ่าฝืนข้อ ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๓๐ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๓๑ ผู้ใดรับคนต่างศาว่าเข้าทำงานอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๘ หรือข้อ ๑๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียก หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสาร หรือหลักฐาน หรือชี้แจงไม่ให้ความสะดวกแก่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

ข้อ ๓๔ คนต่างศาซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และทำงานอยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะทำงานนั้นต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตออกอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ เมื่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับคำขอแล้ว ให้ออกใบอนุญาตให้โดยมิชักช้า

คนต่างดาวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และทำงานอยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงทำงานนั้นต่อไปได้ เพียงเท่าเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร แต่กระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร เริ่มแต่วันนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ และผู้นั้นประสงค์จะทำงานต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๖

ข้อ ๓๕ ให้บุคคลซึ่งมีถิ่นต่างดาวทำงานในธุรกิจของคนอยู่แล้ว ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ แจ้งรายการเกี่ยวกับคนต่างดาวที่ทำงานอยู่กับตนต่อนายทะเบียนตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๓๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

ให้ใช้บังคับได้

ข้อ ๓๙) ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด
เก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาต	๑๐๐ บาท
(๒) การต่ออายุใบอนุญาต	๕๐ บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	๑๐๐ บาท

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๕๐ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๘๔
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างดาวทำ

พ.ศ. ๒๕๑๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

เป็นปีที่ ๒๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช

โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างดาวทำ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ และข้อ ๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกา กำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างดาวทำ พ.ศ. ๒๕๑๖"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ งานในอาชิวรรตวิชาติพิตามที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายพระ
ราชกฤษฎีกานี้ เป็นงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำเพื่อเป็นการค้าหรือหารายได้
โดยเด็ดขาดในทุกท้องที่แห่งราชอาณาจักร

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐ ตอนที่ ๒๔ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๑๘
ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๖)

บัญชีขายพระราชกฤษฎีกา

กำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างศาว่าทำ พ.ศ. ๒๕๑๖

---

(๑) งานคำนวณ จักรระบบ วิจัย วางแผน ทดสอบ ควบคุม หรือ
แนะนำในด้านการก่อสร้างหรือวิศวกรรมโยธา

(๒) งานออกแบบหรือเขียนแบบอาคารหรือสิ่งก่อสร้างทาง
สถาปัตยกรรม รวมทั้งงานให้คำแนะนำ ประมาณราคา และควบคุมการ
ก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบแปลน

(๓) งานควบคุม ตรวจสอบ หรือให้บริการทางบัญชี

(๔) งานให้บริการทางกฎหมายหรืออรรถคดี

(๕) งานเสมียนพนักงานหรืองานเลขานุการ

(๖) งานนายหนาหรืองานตัวแทน

(๗) งานขายทอดตลาด

(๘) งานขายของหนาราน

(๙) งานเรขายสินค้า

(๑๐) งานคัคฒม งานคัคฒม หรืองานเสริมสวย

(๑๑) งานมัคคุเทศกหรืองานผู้จัคฒนำเพ็ญ

(๑๒) งานกลึงกรรม งานเลียงสัตว์ งานป่าไม้ หรืองานประมง
ยกเว้นงานที่ใช้ความชำนาญงานเฉพาะสาขา หรืองานควบคุมดูแลฟาร์ม

(๑๓) งานทำเครื่องฉม

(๑๔) งานสาวและบิกเกลียวไหมด้วยมือ

(๑๕) งานทอผ้าด้วยมือ

(๑๖) งานทำผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมด้วยมือ

(๑๗) งานประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย

(๑๘) งานเรียงตัวพิมพ์อักษรไทยด้วยมือ

(๑๙) งานทำเครื่องเงิน

(๒๐) งานซั้บซั้ยานยนต์หรืองานซั้บซั้ยานพาหนะที่ไม่ใช้เครื่องจักร
หรือเครื่องกล ยกเว้นงานซั้บซั้เครื่องบินระหว่่างประเทศ

(๒๑) งานทำพระพุทธรูป

(๒๒) งานทำกระดาษสาด้วยมือ

(๒๓) งานฉนวนบุหรีด้วยมือ

(๒๔) งานทำหมวก

(๒๕) งานทำที่นอนหรือผ้าหม่นวม

(๒๖) งานทำร่มกระดาษหรือผ้า

(๒๗) งานทำรองเท้า

- (๒๘) งานแกะสลักไม้
- (๒๙) งานทำมီးค
- (๓๐) งานเจียรระโนหรือซึกเพชรหรือพลอย
- (๓๑) งานทำเครื่องทอง เครื่องเงิน หรือเครื่องโลหะมีค่าอื่น
- (๓๒) งานปั้นหรือทำเครื่องปั้นดินเผา
- (๓๓) งานทำเครื่องดนตรีไทย
- (๓๔) งานทำตุ๊กตาไทย
- (๓๕) งานก่ออิฐ งานช่างไม้ หรืองานก่อสร้างอื่น
- (๓๖) งานทำบาตร
- (๓๗) งานทอเสื่อ หรืองานทำเครื่องใช้ควยกก หวาย ปอ ฟาง หรือเยื่อไม้ไผ่
- (๓๘) งานทำเครื่องลงหิน
- (๓๙) งานกรรมกร

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ เนื่อง
จากชก ๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม
พ.ศ. ๒๕๑๕ มีอรรถาธิบายกำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่จะห้ามคนต่างต่าง
ทำโดยพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้น

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดให้คนต่างคำวซึ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจบางประการ
ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้คนต่างคำวซึ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่
หรือภารกิจบางประการ ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ และข้อ ๓ (๔) แห่งประกาศของ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จึงทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกากำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจบางประการ ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งประกาศของคณะกรรมการปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๑๗"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจในลักษณะดังต่อไปนี้ ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งประกาศของคณะกรรมการปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจที่เข้ามาได้

(๑) เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่รัฐบาลในการพัฒนาการศึกษาของชาติ รวมทั้งการฝึกอบรมครูและอาจารย์และการสอนนักศึกษาหรือนิสิตในระดับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยของรัฐ

(๒) เพื่อให้ความช่วยเหลือในการฝึกสอนการศึกษาให้แก่ นักกีฬาตามข้อตกลงกับองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย

(๓) เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมหรือศิลปะ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สฤษฏา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ เนื่อง
จากข้อ ๓ (๔) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๗๒ ลงวันที่ ๑๓
กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ บัญญัติให้ยกเว้นไม่ใช้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับดังกล่าวแก่คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจ เพื่อประโยชน์
ในทางการศึกษา วัฒนธรรม ศิลปะ การกีฬาหรือกิจการอื่น ตามที่จะกำหนด
โดยพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้น

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๓๑ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๑๓
ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗)

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมและจัดกิจการหรือทรัพย์สิน
ของคนต่างด้าวบางจำพวกในภาวะคับขัน

พุทธศักราช ๒๔๘๔

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

ควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สิน
ของคนต่างด้าวบางจำพวกในภาวะคับขัน

พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔)

อาทิตย์พิชานา

พล.ต. พิบ.เขมรโยธิน

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรควบคุมและจัดการกิจการ
หรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวกในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ใน
ภาวะคับขัน

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุม
และจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวกในภาวะคับขัน"
พุทธศักราช ๒๔๘๔"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"สำนักงานเจ้าหน้าที" หมายความว่า บุคคลซึ่งคณะกรรมการตาม
ความในพระราชบัญญัตินี้แต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ควบคุมและจัดการกิจการ
หรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวก

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรม-
การหนึ่งนาย และกรรมการไม่น้อยกว่าสี่นาย แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเศรษฐกิจ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เป็นองค์การเพื่อ
ดำเนินการควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวก
ตามบทพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ เมื่อมีความจำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงสาธารณะ ความปลอดภัยและความสงบสุขของประชาชน หรือเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศหรือของคนไทย ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวบางจำพวก

การเข้าควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวนั้น ให้แจ้งให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือ และให้มีประกาศปิดไว้ในที่เปิดเผยอันสมควร

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาว่ากิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวอันเป็นคนของประเทศใด จำพวกใด หรือผู้ใดจะควรถูกควบคุมและจัดการเพียงไร

คนต่างด้าวนั้น นอกจากบุคคลธรรมดา ให้หมายความรวมถึง มูลนิธิ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนและมีได้จดทะเบียน และองค์การรูปอื่นใดแม้จะมีได้เป็นนิติบุคคล หรือเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนในประเทศไทย แต่ได้กระทำการเพื่อประโยชน์แก่คนต่างด้าวนั้น

ในกรณีที่กิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างด้าวที่ถูกควบคุม และจัดการ เกี่ยวพันกับกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลใด จะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวอื่นก็ตาม เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร ให้มีอำนาจควบคุมและจัด-

การกิจการหรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นได้ควย

มาตรา ๗ ในการควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินนั้น ให้
คณะกรรมการมีอำนาจ

๑. เข้าดำเนินการและเข้าครอบครองทรัพย์สินแทนคนต่างคำ
จัดการ เสมือนได้รับโอนกิจการหรือทรัพย์สินนั้นมาเป็นของตนเอง

๒. หยุดการดำเนินการกิจการนั้น ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือจำ-
หน่ายสิ่งที่เห็นว่าค่าไม่คุ้มกับการใช้จ่ายในการรักษาหรือเป็นสิ่งที่เก็บรักษา
ไว้ไม่ได้ หรือรักษาไว้ได้โดยยากโดยสภาของสิ่งนั้น

๓. เลิกกิจการเพื่อชำระบัญชีหรือจัดการจำหน่ายทรัพย์สินทั้งหมด
เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

ในกรณีที่คนต่างคำวิหีนสินค้านั้นตัว ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้อง
ให้คนต่างคำล้มละลายได้

๔. จ่ายเงินให้แก่คนต่างคำที่กิจการหรือทรัพย์สินถูกควบคุมและ
จัดการตามจำนวนพอควรแก่การครองชีพของคนต่างคำนั้นและครอบครัว
เป็นคราว ๆ ไป

มาตรา ๘ ให้ผู้ที่กิจการหรือทรัพย์สินถูกควบคุมและจัดการ มอบ
กิจการหรือทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชี คางตรา เอกสาร และสิ่งอื่นอัน

เกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินนั้นทั้งสิ้นให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ทันที

มาตรา ๙ ผู้ใดครอบครองทรัพย์สิน สมุทบัญญัติ กวางตรา เอกสาร และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างกัว่าที่ถูกควบคุมและถูกจัดการ มีหน้าที่ต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๐ คนต่างกัว่าซึ่งกิจการหรือทรัพย์สินหรือของนิติบุคคล ที่ตนเป็นผู้แทนถูกควบคุมหรือจัดการต้องไปพบกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ทุกครั้งที่ถูกเรียก การย้ายถิ่นที่อยู่จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการแล้ว

มาตรา ๑๑ เมื่อได้มีการประกาศถึงการเข้าควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างกัว่าผู้ใดแล้ว นิติกรรมใดที่คนต่างกัว่าผู้นั้นกระทำขึ้นโดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ นอกจากสัญญาซื้อขายสิ่งจำเป็นเกี่ยวกับการครองชีพให้ถือเป็นโมฆะ

การปฏิบัติตามนิติกรรมที่ใดกระทำขึ้นไว้ก่อนการควบคุมนั้นจะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อได้กระทำทางพนักงานเจ้าหน้าที่

ส่วนนิติกรรม ซึ่งได้กระทำขึ้นตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ จนถึงวันประกาศให้ควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สิน ถ้ามิได้รับสัตยาบันจากพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันประกาศ ให้

ถือเป็นโมฆะ

มาตรา ๑๒ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการควบคุมและจัดการ ตลอดจนเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าบำเหน็จกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้คิดจากรัษฎีสินของคนต่างด้าวนั้น

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ต้องเลิกกิจการและชำระบัญชี หรือจำหน่ายทรัพย์สิน เมื่อได้หักค่าใช้จ่าย หนี้สิน ค่าบำเหน็จ กรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ถ้ามีเงินคงเหลือ ให้คณะกรรมการรวบรวมไว้

มาตรา ๑๔ กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบในการเสียหายใด ๆ อันเกิดขึ้นเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ที่กิจการหรือทรัพย์สินมีมูลค่าควบคุมและจัดการ จะเรียกค่าสินไหมทดแทนเนื่องในการที่คณะกรรมการได้ควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินของตนไม่ได้ และไม่มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่คณะกรรมการรวบรวมไว้ด้วย

มาตรา ๑๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการ เท่าที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๖ ให้กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกบุคคลใดมาสอบถามข้อความหรือให้ส่งทรัพย์สิน ดวงตรา สมุขบัญญัติ เอกสาร

หรือสิ่งอื่นใดอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินซึ่งถูกควบคุมและจัดการนั้นและ
ให้ผู้อำนวยการเข้าตรวจค้นในเคหะสถานหรือที่ทำงานของบุคคลซึ่งสงสัยว่า
เกี่ยวข้องกับกิจการ หรือทรัพย์สินอันถูกควบคุมและจัดการนั้น

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำการช่วยเหลือภัยประการใดแก่คนต่าง-
กั้วเพื่อมิให้กิจการหรือทรัพย์สินของคนต่างกั้วนั้นต้องถูกควบคุมและถูก
จัดการ หรือเพื่อมิให้เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติการควบคุมและการจัดการกิจการ
หรือทรัพย์สินนั้นอย่างสมบูรณ์ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่น
บาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดขัดคำสั่งกรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการ
เรียกมาสอบถามหรือให้ส่งสิ่งใดตามมาตรา ๑๖ มีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๙ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางกรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๑๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่น
บาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ มีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ รักษาการค
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ หน้า ๑๕๕๕ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๔๘๔)

พระราชบัญญัติ

คนเช่าเมือง

พ.ศ. ๒๔๙๓

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ
คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๕๓

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

รังสิต กรมพระชัยนาทนเรนทร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๓

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรม-
ราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
พ.ศ. ๒๔๕๓"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวัน
นับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ โหยกเลิกพระราชบัญญัติคนเช่าเมือง พุทธศักราช ๒๔๔๐ และพระราชบัญญัติคนเช่าเมือง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๔๒ และบรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับและประกาศอื่น ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งมีข้อความแย้ง หรือขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"คนต่างด้าว" หมายความว่า คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

"พาหนะ" หมายความว่า ยานพาหนะหรือสัตว์พาหนะ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจนำบุคคลจากที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่ง

"เจ้าของพาหนะ" หมายความว่า รวมถึง ตัวแทนเจ้าของผู้เช่า ตัวแทนผู้เช่า หรือผู้ครอบครองพาหนะ

"ผู้ควบคุมพาหนะ" หมายความว่า นายเรือ หรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมพาหนะ

"คนประจำพาหนะ" หมายความว่า ผู้มีหน้าที่ประจำหรือทำงานประจำในพาหนะ

เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดซึ่งพาหนะมาโดยไม่มีคนประจำพาหนะ ให้ถือว่าผู้ควบคุมพาหนะนั้นเป็นคนประจำพาหนะอีกฐานะหนึ่งด้วย

"คนโดยสาร" หมายความว่า คนที่เดินทางโดยพาหนะ นอกจากผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะ

"คนเข้าเมือง" หมายความว่า คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อมีถิ่นที่อยู่เป็นประจำ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง" หมายความว่า แพทย์ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีซึ่งบังคับบัญชาราชการส่วนตรวจคนเข้าเมือง

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจบุคคล และพาหนะทั้งปวงที่เดินทางมาจากนอกราชอาณาจักร หรือพาหนะใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ารับคนโดยสารเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่ในกรณีที่พาหนะนั้นไว้ในราชการโดยเฉพาะ

เพื่อประโยชน์ในการตรวจ ตามความในวรรคก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจบุคคลและพาหนะทั้งปวงที่จะออก หรือที่มีเหตุอันควร

สงสัยว่าจะรับคนโดยสารออกไปนอกราชอาณาจักรด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดช่องทางและด่านตรวจคนเข้าเมือง ที่จะให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ควบคุมพาหนะปฏิบัติ ในการนำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรตามช่องทางและด่านนั้น ๆ และห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้าหรือออกในทาง หรือเขตใดในระยะเวลาตามที่กำหนดเท่าใดก็ได้

มาตรา ๗ รัฐมนตรี หรืออธิบดีซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนดให้ผู้ควบคุมพาหนะที่จะเดินทางเข้ามา หรือออกไปนอกราชอาณาจักรผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ใดภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

วิธีการประกาศตามความในวรรคก่อน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ แจ้งกำหนดวัน และเวลาที่พาหนะนั้นจะเข้ามาถึง หรือออกจากท่าสถานี หรือท่ารถในราชอาณาจักรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมท่า สถานี หรือท่ารถนั้นก่อนที่พาหนะนั้นจะเข้ามาถึงหรือออกจากท่า สถานี หรือ

ค่าบดภายในกำหนดเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศไว้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามความในวรรคก่อนได้ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะไปรายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้ที่สุดกับเส้นทางที่เข้ามาภายหลังที่พาหนะนั้นเข้ามาถึงราชอาณาจักร โดยมีชักช้า

วิธีการประกาศตามความในวรรคแรก ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์ในการตรวจคนต่างด้าว ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร ผู้ควบคุมพาหนะใด นำพาหนะจากต่างประเทศ หรือนำพาหนะจากชายแดนซึ่งเป็นทางต่อเนื่องกับประเทศอื่น และรับคนโดยสารที่มาจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีใทคนโดยสาร หรือคนประจำพาหนะไปเสียจากพาหนะหรือสถานที่ที่จอดไว้ด้วยความเห็นชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ยื่นบัญชีคนโดยสารและบัญชีคนประจำพาหนะทั้งสิ้น โดยถูกต้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) หยุดพาหนะแวะรับพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้กระทำการ

ตรวจจนเสร็จ ณ เขตท่า สถานี หรือตำบล ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศไว้

(๔) ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ในการที่จะปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นำความใน (๒) (๓) และ (๔) มาใช้บังคับแก่ผู้ควบคุมพาหนะ ซึ่งจะนำพาหนะออกไปนอกราชอาณาจักร หรือจะรับส่งคนโดยสารไปส่งชายแดน เพื่อออกไปนอกราชอาณาจักรด้วย

วิธีการประกาศตามความใน (๓) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบคนต่างด้าวคนใดว่าเป็นบุคคลต้องห้าม หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า จะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะจัดการควบคุมคนต่างด้าวนั้นไว้ในพาหนะหรือสถานที่ใด เพื่อตรวจหรือควบคุม นำกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๑ คนโดยสารและคนประจำพาหนะจะไปเสียจากพาหนะหรือสถานที่ที่จับไว้ด้วยความเห็นชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความใน

มาตรา ๕ มิได้ จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณี

พนักงานเจ้าหน้าที่คำสั่งตามความในมาตรา ๑๐ คนต่างก้าวจะต้องอยู่ใน
ความควบคุมของเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ

ในกรณีที่คนโดยสารหรือคนประจำพาหนะ หรือคนต่างก้าวฝ่าฝืน
หรือจะฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคก่อน เจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะ
หรือผู้แทนบุคคลเช่นว่านั้น อาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจับตัวผู้นั้นไว้ ถ้าไม่สามารถจะขอ
ความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานเช่นว่านั้นได้ทันที ก็ให้มีอำนาจจับผู้นั้น
ได้เอง แล้วส่งไปยังเจ้าพนักงานเช่นว่านั้น และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่ง
ตัวไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยคิกค่าพาหนะเท่าที่จ่ายจริงจากเจ้าของ
พาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะนั้น

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนพระราช
บัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุม
พาหนะหยุดพาหนะหรือนำพาหนะไปยังที่ใดที่หนึ่งตามที่จำเป็นเพื่อตรวจตรา
ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็ให้มีอำนาจดำเนินการ เพื่อบังคับให้ปฏิบัติตาม เพื่อนำพาหนะ
ไป หรือเพื่อป้องกันการหลบหนีได้

การสั่งหรือบังคับให้หยุดพาหนะหรือนำพาหนะไปยังที่ใดที่หนึ่ง
ตามความในวรรคก่อน อาจทำได้โดยให้อาณัติสัญญาอย่างหนึ่งหรือหลาย

อย่างก็ได้ แต่อาณัติสัญญาบัตรจะใช้นั้นให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ การตรวจ การควบคุม หรือการคอยตรวจพาหนะทั้งปวง ถ้าต้องกระทำในเวลาที่ไม่ใช่เวลาทำงานตามปกติซึ่งทางราชการประกาศไว้ก็ดี หรือเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจนอกเขตท่า สถานี หรือตำบล ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศไว้ก็ดี เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะต้องจ่ายเงินค่าทำการนอกเวลา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้ตามอัตราและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีคนโดยสาร ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท แต่ถ้ามียกโดยสารให้กำหนดเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินคนละห้าบาท

(๒) การตรวจนอกเขตท่า สถานี หรือตำบล ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศไว้ ให้เสียเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินวันละหนึ่งร้อยบาท เศษของวันให้นับเป็นหนึ่งวัน

มาตรา ๑๔ ในระหว่างเวลาที่พาหนะใดยังอยู่ในราชอาณาจักร ถ้ามีการเพิ่มหรือลดคนประจำพาหนะนั้น หรือโยกย้ายสับเปลี่ยนคนประจำพาหนะนั้นกับพาหนะอื่น หรือคนประจำพาหนะผู้ใดจะไม่กลับออกไปนอก

ราชอาณาจักร ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้น แจ้งแก่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่คนประจำพาหนะจะไม่กลับออกไปตั้งกล่าวในวรรคก่อน
ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ นำบุคคลนั้นไปมอบให้แก่พนักงาน
เจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีชักช้า

ในกรณีที่คนประจำพาหนะชักช้า ไม่ยอมให้เจ้าของพาหนะหรือผู้
ควบคุมพาหนะปฏิบัติการตั้งกล่าวในวรรคก่อน ให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสอง
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ (๑) ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง
ดังต่อไปนี้ เข้ามาในราชอาณาจักร คือ

(๑) ไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง
อันถูกต้อง และกรณีที่ต้องมีการตรวจลงตรา ไม่ได้รับการตรวจลงตราจาก
สถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ เช่นว่านั้น

(๒) ไม่มีปัจจัยในการยังชีพ

---

(๑) ความในมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ.
คนเข้าเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

(๓) ไม่สามารถเสียเงินค่าธรรมเนียมนิตตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งกำหนดในกฎกระทรวง

(๕) วิกลจริต หรือไม่สามารถประกอบการหาเลี้ยงชีพได้

เพราะจิตหนักแน่นไม่สมประกอบ ร่างกายพิการ หรือมีโรค

(๖) ยังมีอีกปลุกฝังใจกันไขหรือพิษ หรือฉีควัคซีน หรือปฏิบัติการอย่างอื่นตามวิชาการแพทย์เพื่อป้องกันโรค และไม่ยอมให้กระทำเช่นว่านี้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๗) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นคนอันธพาล หรือเป็นคนที่น่าจะก่อเหตุร้าย หรืออันตรายต่อความปลอดภัยของประชาชน หรือราชอาณาจักร

(๘) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าจะเข้ามาเพื่อค้าประเวณี เพื่อประกอบกิจการที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อการค้าหญิงหรือเด็ก

(๙) เป็นบุคคลที่รัฐมนตรีไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามความในมาตรา ๑๖

(๑๐) เป็นบุคคลที่ไม่มีเงินติดตัวมาตามจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศตามความในมาตรา ๒๔

การตรวจโรค ร่างกาย หรือจิต ให้ใช้แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง
บทบัญญัติใน (๑) มิให้ใช้บังคับในเมื่อรัฐมนตรีได้พิจารณาผ่อนผัน
เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นรายปี ตามหลัก-
เกณฑ์ วิธีการ และตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงได้ไม่เกินกว่าคนละ
สองร้อยบาท แต่เด็กอายุต่ำกว่าสิบสองปีไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ในการผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษดังกล่าวนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออก
หนังสือสำคัญให้ถือไว้ ตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

บทบัญญัติใน (๒) และ (๕) มิให้ใช้แก่คนต่าง้าวผู้เป็นบิดา
มารดา สามี ภริยา หรือบุตร ของบุคคลผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร
- และมีฐานะที่จะเลี้ยงดูบุคคลเช่นนั้นได้

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่มีพฤติการณ์ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าเพื่อประโยชน์
แก่ประเทศหรือเพื่อความสงบเรียบร้อยหรือผาสุกของประชาชน ไม่สมควร
อนุญาตให้คนต่าง้าวผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักร รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งไม่
อนุญาตให้คนต่าง้าวผู้นั้นเข้ามาในราชอาณาจักรได้

มาตรา ๑๗ บุคคลดังต่อไปนี้ให้ได้รับความยกเว้นไม่จำเป็นต้องมี
หนังสือเดินทางหรือ เอกสารชี้แทนหนังสือเดินทาง

(๑) ผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะทางน้ำหรือทางอากาศ

ซึ่งเพียงแต่แวะเข้ามายังท่า สถานี หรือตำบล ในราชอาณาจักรแล้วจะกลับออกไป

(๒) คนสัญชาติของประเทศที่อยู่ใกล้เคียงติดต่อกันเกินทางข้ามพรมแดนอันเป็นการผ่านไปมาชั่วคราว ซึ่งได้ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศซึ่งมีพรมแดนติดกับประเทศไทย

(๓) คนโดยสารรถไฟผ่านแดนถือตั๋วโดยสารทอศเดียวตลอดเพียงแค่นานาณาเขตประเทศไทยไปนอกราชอาณาจักรตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศนั้น ๆ และรวมตลอดถึงผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะแห่งรถไฟเช่นนั้นด้วย

มาตรา ๑๘ คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ไม่นับเป็นคนเข้าเมือง

(๑) ผู้ที่เข้ามาเพื่อธุรกิจ ความสำราญ อำนวยหรืออื่น ๆ เป็นการชั่วคราว

(๒) ผู้ที่เดินทางผ่านราชอาณาจักร

(๓) ผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่า สถานี หรือตำบลในราชอาณาจักร เป็นการชั่วคราว

(๔) นักเรียนซึ่งมีปัจจัยเพียงพอแก่การศึกษา และการเลี้ยงตัวอยู่ในราชอาณาจักร ประสงค์จะเข้ามาศึกษา ณ สถานศึกษา ซึ่งกระทรวง

ศึกษาธิการกำหนดไว้เพื่อการนี้ และอยู่ชั่วระยะเวลาที่ศึกษา

(๕) ผู้ที่เป็นนักท่องเที่ยวหรือนักกีฬาที่เข้ามาเป็นหมู่คณะ

มาตรา ๑๘ คนต่างดาวที่ไม่นับเป็นคนเข้าเมืองตามความใน

มาตรา ๑๘ อธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมาย จะอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราว ภายในเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้

ระยะเวลาที่จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรนั้นจะต้องไม่เกินกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) สามสิบวัน สำหรับบุคคลตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๓) แต่ถ้ามิเหตุจำเป็น ก็ให้อนุญาตต่อไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวัน

(๒) ยี่สิบสี่ชั่วโมง สำหรับบุคคลตามมาตรา ๑๘ (๒) แต่ถ้ามิเหตุจำเป็นก็ให้อนุญาตต่อไปอีกได้ไม่เกินเจ็ดวัน

(๓) สามสิบวัน สำหรับบุคคลตามมาตรา ๑๘ (๔) และ (๕) แต่ถ้ามิเหตุจำเป็น ก็ให้อนุญาตต่อไปอีกได้ไม่เกินสามสิบวัน และสำหรับระยะเวลาที่บุคคลเหล่านี้จะอยู่ต่อไปอีก ให้รัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

มาตรา ๒๐ บุคคลที่ไม่นับเป็นคนเข้าเมืองและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๘ แล้วนั้น ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไปพักอาศัย ณ ที่ซึ่งได้แจ้งไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ถ้าเดินทางไปจังหวัดใดและอยู่ในจังหวัดนั้นเกินยี่สิบสี่ ชั่วโมง ให้ไปแจ้งต่อตำรวจ ณ สถานที่ตำรวจท้องที่ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ไปถึง

(๓) ถ้าจะเปลี่ยนที่พักอาศัย ต้องไปแจ้งต่อตำรวจ ณ สถานที่ตำรวจท้องที่ซึ่งพักอาศัยอยู่ และถ้าการเปลี่ยนที่พักอาศัยนั้นต่างจังหวัดกัน เมื่อไปถึงที่พักอาศัยใหม่ต้องไปแจ้งต่อตำรวจ ณ สถานที่ตำรวจท้องที่ซึ่งไปพักอาศัยใหม่ภายในเวลาที่ยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ไปถึงด้วย

(๔) เมื่อจะออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติใน (๑) นี้ให้ใช้บังคับแก่บุคคลตามมาตรา ๑๘ (๔) และบทบัญญัติใน (๒) และ (๓) นี้ให้ใช้บังคับแก่บุคคลตามมาตรา ๑๘ (๕)

มาตรา ๒๑ คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร ต้องผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๑ คนต่างด้าวผู้ใดยังไม่ผ่านการตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องไปรายงานตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้ที่สุดในทางที่เข้ามาโดยมิชักช้า

มาตรา ๒๒ เมื่อคนต่างด้าวที่เป็นคนเข้าเมืองและคนต่างด้าวที่มี

หลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามความในมาตรา

๒๖ แต่กลับเข้ามาภายหลังเวลาที่กำหนดได้ผ่านการตรวจของพนักงาน

เจ้าหน้าที่ หรือใ้รายงานตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา

๒๐ แล้วจะต้องขออนุญาตตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ๗ ที่ทำการ

ตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมท่า สถานี หรือตำบลที่ตนเข้ามา หรือที่ทำการ

ตรวจคนเข้าเมืองที่ไปรายงานตนเอง และเมื่ออธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ที่อธิบดีมอบหมายพิจารณาว่าคนต่างด้าวนั้นไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา

๑๕ และยังไม่เกินกำหนดจำนวนตามมาตรา ๒๕ แล้ว ก็ให้อนุญาตให้เข้ามา

อยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๒๓ เมื่อคนต่างด้าวที่ไม่ใช่เป็นคนเข้าเมือง และคนต่างด้าว

ที่มีหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามความใน

มาตรา ๒๖ และกลับเข้ามาภายในเวลาที่กำหนด ได้ผ่านการตรวจของ

พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือรายงานตนเองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความใน

มาตรา ๒๐ แล้ว จะต้องขออนุญาตตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ๗ ที่

ทำการตรวจคนเข้าเมืองซึ่งควบคุมท่า สถานี หรือตำบลที่ตนเข้ามา หรือที่

ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่ไปรายงานตนเอง และเมื่ออธิบดี หรือพนักงาน

เจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมายพิจารณาว่า คนต่างด้าว นั้นไม่เป็นผู้มีลักษณะต้อง

ห้ามตามมาตรา ๑๕ แล้ว ก็ให้อนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร

บุคคลที่ไม่นับเป็นคนเข้าเมือง และได้รับอนุญาตตามความในวรรค
ก่อนนั้น ภายหลังจากประสงค์จะอยู่ในราชอาณาจักรในฐานะเป็นคนเข้าเมือง ให้
ขออนุญาตตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ๗ ที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองใน
ท้องที่ซึ่งตนอยู่ และเมื่ออธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมายพิจารณา
ว่ายังไม่เกินกำหนดจำนวนตามมาตรา ๒๔ แล้ว ก็ให้อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร
ในฐานะเป็นคนเข้าเมือง

มาตรา ๒๔ คนต่าง้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร และอยู่ใน
ระหว่างที่อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมายพิจารณาว่า จะอนุญาต
ให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรหรือไม่นั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้ไปพัก
อาศัย ณ ที่ใด โดยให้รับรองว่าจะมาพบกับพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อรับทราบ
คำสั่งตามกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่แจ้งให้ทราบ โดยไม่เรียกประกันก็ได้
หรือถ้าเห็นสมควรจะเรียกประกันหรือเรียกประกันและหลักประกันก็ได้ ถ้า
คนต่าง้าวหาประกัน หรือประกันหรือหลักประกันไม่ได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจกักตัวไว้ได้

มาตรา ๒๕ เมื่ออธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมาย
ได้อนุญาตให้คนต่าง้าวผู้ใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร ตามความในมาตรา
๒๒ หรือมาตรา ๒๓ วรรคสองแล้ว คนต่าง้าวผู้นั้นจะต้องรีบใบสำคัญถิ่นที่อยู่

จากอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมาย ถ้ายังไม่ได้รับใบสำคัญ
ถิ่นที่อยู่ จะถือว่าเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรมิได้
บทบัญญัติในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่

(๑) เด็กอายุต่ำกว่าสิบสองปี

(๒) คนต่างด้าวซึ่งใบสำคัญถิ่นที่อยู่ยังสมบูรณ์อยู่

(๓) คนต่างด้าวซึ่งเป็นข้าราชการประจำการ หรือลูกจ้างของ

รัฐบาลไทย และครอบครัวของบุคคลที่กล่าวนี้

มาตรา ๒๖ คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยชอบ และ

มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร จะออกไปนอกราชอาณาจักร และประสงค์จะกลับ
เข้ามาอีกให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้นำใบสำคัญถิ่นที่อยู่มาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐาน

การแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามวิธีการที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

(๒) ถ้าไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ให้มาขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่จาก

พนักงานเจ้าหน้าที่และปฏิบัติตาม (๑)

(๓) ในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นบุคคลตามความในมาตรา ๒๕ (๑)

และ (๓) ให้คนต่างด้าวนั้นไปขอหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร

เพื่อกลับเข้ามาอีกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตตามความในมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ แล้วนั้น ภายหลังปรากฏว่า ได้เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๕ อยู่แล้วในขณะที่เข้ามาในราชอาณาจักร ให้อธิบดีหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมายเสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมือง ถ้าคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองเห็นว่า ควรเพิกถอนการอนุญาต ก็ให้ เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนการอนุญาตต่อไป

การพิจารณาของคณะกรรมการตามความในวรรคก่อน ต้องให้โอกาส แก่คนต่างค่านั้นมาชี้แจงต่อคณะกรรมการได้ตามสมควร

เมื่อรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนการอนุญาตแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดส่ง คิวคนต่างค่านั้นออกไปนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้คนต่างคัวคนหนึ่ง ๆ ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร มีเงินติดตัวมาตาม จำนวนที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

ประกาศของรัฐมนตรีตามความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่เด็กอายุ ต่ำกว่าสิบสองปี

มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดจำนวนคนเข้าเมืองเป็นรายปี และมีให้เกินประเทศละสองร้อยคนต่อปี และสำหรับคนไร้สัญชาติก็มีให้เกินสองร้อยคนต่อปีเช่นเดียวกัน

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคก่อน บรรดาอาณานิคมของประเทศหนึ่งรวมกัน หรือแต่ละอาณานิคมซึ่งมีการปกครองตนเอง ให้ถือเป็นประเทศหนึ่ง

มาตรา ๓๐ บทบัญญัติมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ มีให้ใช้บังคับแก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) คนต่างด้าวซึ่งเป็นข้าราชการประจำการ หรือลูกจ้างของรัฐบาลไทย หรือบุคคลซึ่งรัฐบาลต่างประเทศ ได้แจ้งแก่รัฐบาลไทยว่าเข้ามาในราชการและครอบครัวของบุคคลที่กล่าวนี้

(๒) ผู้ถือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ซึ่งออกให้โดยองค์การสหประชาชาติและเอกสารนั้นยังสมบูรณ์อยู่

(๓) คนต่างด้าวซึ่งมีหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๒๖ และกลับเข้ามาอีกภายในเวลาที่กำหนด

(๔) หญิงไทยโดยกำเนิด ซึ่งได้เสียไปซึ่งสัญชาติไทยโดยการ

สมรส

(๕) บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของหญิงไทยโดยกำเนิด ไม่ว่าหญิงนั้นจะเสียไปซึ่งสัญชาติไทยโดยการสมรสหรือไม่ก็ตาม

(๖) บุตรของบิดามารดาที่เป็นคนต่างด้าว ซึ่งเกิดในระหว่างมารดาออกไปต่างประเทศโดยมีหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร ตามมาตรา ๒๖ เมื่อเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร พร้อมกับบิดาหรือมารดาซึ่งกลับเข้ามาอีกภายในเวลาที่กำหนด

(๗) คนต่างด้าวซึ่งไม่นับเป็นคนเข้าเมืองตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๓๑ คนต่างด้าวผู้ใดซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นผู้ต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามความในมาตรา ๑๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๑๐) พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะสั่งให้กักตัวผู้นั้นไว้ ณ สถานที่ใด ๆ เพื่อการสอบสวนต่อไป

มาตรา ๓๒ คนต่างด้าวผู้ใด ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นผู้ต้องห้ามมิให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามความในมาตรา ๑๕ (๔) (๕) หรือ (๖) พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะกักตัวผู้นั้นไว้ ณ โรงพยาบาลกึ่งแพทย์ ตรวจคนเข้าเมืองกำหนด หรือ ณ สถานที่ใด ๆ เพื่อดำเนินการต่อไปก็ได้

มาตรา ๓๓ คนต่างด้าวผู้เข้ามา หรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งกลับออกไปก็ได้

ถ้ามีกรณีต้องสอบสวนหรือรอเพื่อส่งกลับ จะสั่งให้กักคนต่างค่านั้นไว้ ณ สถานที่ใด ๆ ก่อนตามความจำเป็นก็ได้

บทบัญญัติวรรคแรกมิให้ใช้บังคับแก่คนต่างค้ำซึ่งเข้ามา หรืออยู่ในราชอาณาจักร ก่อนวันที่พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พุทธศักราช ๒๔๘๐

มาตรา ๓๔ การส่งคนต่างค้ำกลับออกไปตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งกลับโดยพาหนะที่นำเข้ามาหรือทางที่เข้ามา

ในกรณีที่ไม่อาจส่งกลับตามความในวรรคก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจส่งคนต่างค้ำนั้นกลับโดยพาหนะอื่นหรือทางอื่นที่สะดวก ค่าใช้จ่ายในการส่งคนต่างค้ำกลับดังกล่าวนี้ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่นำเข้ามาเป็นผู้เสีย แต่ถาคนต่างค้ำนั้นประสงค์จะไปที่อื่นโดยยอมเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตก็ได้

มาตรา ๓๕ ค่าใช้จ่ายในการกักคนต่างค้ำนั้น ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่นำเข้ามาเป็นผู้เสีย ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะ หรือเข้ามาโดยไม่มีพาหนะ ให้คนต่างค้ำนั้นเป็นผู้เสีย ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินที่จ่ายจริง

มาตรา ๓๖ ถ้ามีเหตุอันควรเชื่อว่า คนต่างค้ำผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการอันระบุไว้ในมาตรา ๑๕ (๔) หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับ

กับการบันทึก หรือหญิงหรือเด็กคนใดเข้ามาเพื่อการเซ่นวำนักก็ พนักงาน
 เจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้คนต่างค่านั้น หรือหญิงหรือเด็กนั้นมารายงานตน
 และตอบคำถามของพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่หาพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นเป็นการ
 สมควรจะสั่งให้ไปรายงานตนและตอบคำถามของตำรวจยังสถานีตำรวจท้องที่
 ที่คนต่างคาว หญิงหรือเด็กนั้นอาศัยอยู่ก็ได้ ทั้งนี้ภายในระยะเวลาที่พนักงาน
 เจ้าหน้าทีกำหนด แต่ระยะเวลานั้นต้องห่างกันไม่น้อยกว่าเจ็ดวันต่อครั้ง

เพื่อประโยชน์แห่งบทบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเรียก
 บุคคลซึ่งมีเหตุอันควร เชื่อว่าจะถูกค้าหรือเกี่ยวของกับการค้า หรือรู้เห็นในการ
 เซ่นวำนั้น ให้มาสาบานหรือปฏิญาณตน และให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

มาตรา ๓๖) เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้ใดกระทำความผิดต่อพระ-
 ราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจออกหมายเรียก
 หมายจับหรือจับ หรือควบคุมกักตัวผู้นั้น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
 และให้มีอำนาจทำการสอบสวนด้วย

มาตรา ๓๗) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจกักคนต่างคาวได้
 ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจกักคนต่างคาวได้เท่าที่จำ-
 เป็นตามพฤติการณ์แห่งกรณี แต่ห้ามมิให้กักไว้เกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่
 เวลาที่ผู้นั้นถูกกักมาถึงที่ทำการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นจะ

ยึกเวลาเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงก็ได้เท่าเหตุจำเป็น แต่มีให้เกินเจ็ดวัน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเหตุจำเป็นที่ต้องยึกเวลาไว้ให้ปรากฏด้วย

ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะกักคนต่างดาวไว้เกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคก่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้มีย่านาจกักคนต่างดาวไว้ต่อไปอีกได้ และศาลอาจสั่งให้มีย่านาจกักไว้เท่าที่จำเป็นครั้งละไม่เกินสองวัน แต่ศาลเห็นสมควรจะให้ปล่อยตัวไปชั่วคราวโดยมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่กรณีกักคนต่างดาวที่มีคำสั่งให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรแล้ว

มาตรา ๓๕ ผู้ใด控告ถูกกักตามอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะปล่อยไปชั่วคราวโดยไม่มีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้

มาตรา ๔๐ คำสั่งขกอธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งให้คนต่างดาวผู้ใดกลับออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งแก่คนต่างดาวนั้น คนต่างดาวนั้นจะยื่นคำคัดค้าน หรือคำร้องขอถอนยื่นต่อคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองก็ได้ ทั้งนี้ ยกเว้นกรณีมาตรา ๑๕ (๑) และ (๕)

เมื่อได้มีคำคัดค้านหรือคำร้องขอถอนยื่นตามความในวรรคก่อน

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รอกการส่งตัวคนต่างด้าวออกนอกราชอาณาจักรไว้ จนกว่า
จะไม่มีคำสั่งถึงที่สุดในการนี้

มาตรา ๔๑ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองขึ้นคณะหนึ่ง
ประกอบด้วยอธิบดีกรมอัยการหรือผู้แทน อธิบดีกรมมหาดไทยหรือผู้แทน และ
อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน และมีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็น
เลขานุการ

ให้คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยยินยอม
หรือเพิกถอนคำสั่งของอธิบดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีร้องคัดค้านความ
ควรแก่กรณี ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองเห็นว่า เป็นการสมควร
ที่จะผ่อนผันก็ให้เสนอรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติตามความในมาตรา ๔๕

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองมีคำสั่งยินยอมคำสั่งของ
อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้คนต่างด้าวมีสิทธิจะยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้
ภายในบังคับแห่งมาตรา ๔๓ คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๖ การยื่นคำคัดค้านหรือคำร้องขอผ่อนผันต่อคณะกรรมการ
พิจารณาคนเข้าเมืองตามมาตรา ๔๑ หรืออุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๓
ให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด
สี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไต่ถามคำสั่งนั้น

ในกรณีดังต่อไปนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ขอรับคิมนอบหมายจะไม่รับคำ
คัดค้านหรือคำร้องขอถอนพนักงานก็ได้ คือ

(๑) คนต่างด้าวไถ่สัญชาติหรือรัฐมนตรีขออนุญาตให้เป็นคน
เข้าเมือง และรัฐมนตรีได้มีคำสั่งไม่อนุญาต ภายหลังคนต่างด้าวนั้นกลับยื่น
คำคัดค้านหรือคำร้องขอถอนพนักงานให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราว

(๒) คนต่างด้าวไถ่สัญชาติหรือรัฐมนตรีขออนุญาตให้เข้ามา
อยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราว และรัฐมนตรีได้มีคำสั่งไม่อนุญาต ภาย
หลังคนต่างด้าวนั้นกลับยื่นคำคัดค้าน หรือคำร้องขอถอนพนักงานให้เป็นคนเข้าเมือง

(๓) คนต่างด้าวไถ่สัญชาติหรือรัฐมนตรีขอมอบถิ่น ให้อยู่ในเวลา
อยู่ในราชอาณาจักรเพียงชั่วคราวออกไปอีก และรัฐมนตรีได้มีคำสั่งไม่อนุญาต
ภายหลังคนต่างด้าวนั้นกลับยื่นคำคัดค้าน หรือคำร้องขอถอนพนักงานให้ยู่ในเวลาอยู่
ในราชอาณาจักรต่อไปอีก โดยอ้างเหตุผลอย่างอื่นซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็น
การประวิงเวลาและไม่มีเหตุผลอันสมควร

มาตรา ๔๓ ผู้ใดซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรอ้างตนว่าเป็นคนไทย
ผู้นั้นต้องเป็นผู้พิสูจน์ การพิสูจน์นั้นจะกระทำโดยร้องขอพิสูจน์ต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ หรือร้องขอต่อศาลให้วินิจฉัยก็ได้ ในกรณีที่ร้องขอพิสูจน์ต่อพนักงาน

เจ้าหน้าที่ หากผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่จะอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองก็ได้ และถ้าผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งของคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมือง จะร้องขอต่อศาลให้วินิจฉัยก็ได้

เมื่อศาลได้รับคำร้องดังกล่าวในวรรคก่อน ให้ศาลแจ้งแก่พนักงานอัยการ พนักงานอัยการมีสิทธิที่จะโต้แย้งคัดค้านได้

มาตรา ๔๔ คนต่างด้าวผู้ใดไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ และทั้งไม่มีใบสำคัญประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเข้ามาในราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาต

มาตรา ๔๕ ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง คณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใด เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรภายในเงื่อนไขใด ๆ หรือจะยกเว้นไม่จำกัดปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีใด โดยอุเมติของรัฐมนตรีก็ได้

ในเขตโครัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรที่จะยกเว้นค่าธรรมเนียมอย่างใดอย่างหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกระทำได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๖ ก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะโต้ทำการตรวจในพาหนะใดซึ่งเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร หรือจะออกจากราชอาณาจักรเสรี

ห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นไปบนพาหนะนั้น หรือนำพาหนะเข้าเทียบพาหนะที่วานี้ และห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในบริเวณที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจ ทั้งนี้ จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้ทำการตรวจเสร็จ

บทบัญญัติในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่พนักงานซึ่งมีราชการเกี่ยวข้องกับพาหนะนั้น หรือผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๙ ในการออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ และทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีกตามความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ให้เรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกว่าอัตราดังต่อไปนี้

(๑) การออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ไม่เกินหนึ่งพันบาท

(๒) การทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีก ในกรณีที่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ไม่เกินยี่สิบบาท

(๓) การทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้ามาอีก ในกรณีที่ไม่ต้องมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ ไม่เกินยี่สิบบาท

มาตรา ๕๐ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้ใช้ได้ตลอดไป แต่ถ้าเจ้าของใบสำคัญนั้นออกนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้ถือว่าใบสำคัญถิ่นที่อยู่นั้นขาดอายุ เว้นแต่เมื่อก่อนจะออกไป เจ้าของใบสำคัญ-ถิ่นที่อยู่ได้เข้าไปให้พนักงาน

เจ้าหน้าที่ทำหลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้าอีกตาม
มาตรา ๒๖ และผู้นั้นกลับเข้ามาภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่พนักงานเจ้า-
หน้าที่ทำหลักฐานให้

หลักฐานการแจ้งออกนอกราชอาณาจักร เพื่อกลับเข้าอีกในกรณีที่ไม่
ต้องมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามมาตรา ๒๖ (๓) ให้มีอายุใช้ได้อีกหนึ่งปีนับแต่วันที่
พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานให้

หลักฐานซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ทำให้ตามความในวรรคแรก และวรรค
สองนั้น แม้ภายในกำหนดเวลาหนึ่งปี จะออกไปและกลับเข้ามาหลายครั้งก็ดี
ให้ถือว่ายังใช้ได้อยู่

มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๔ ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ที่ออก
ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นใบ
สำคัญถิ่นที่อยู่ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ เอกสารที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ของผู้ใด
สูญหายหรือชำรุดในส่วนสำคัญ เมื่อผู้เก็บประสงค์จะไต่ใบแทนและพนักงาน
เจ้าหน้าที่สอบสวนเป็นที่พอใจแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทนให้โดย
เรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เก็บฉบับละห้าสิบ

มาตรา ๕๑ พนักงานสถานทูตและพนักงานสถานกงสุลต่างประเทศ ประจำราชอาณาจักรไทย และคนต่างด้าวซึ่งรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การสหประชาชาติ ได้แจ้งแก่รัฐบาลไทยว่า เข้ามาในราชการหรือในกิจการของสหประชาชาติ และครอบครัวของบุคคลเหล่านี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่ใดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะสอบถาม หรือขอข้อมูลหลักฐานเพื่อสอบสวนว่า บุคคลที่เข้ามาในราชอาณาจักรนั้น เป็นผู้ที่ได้รับการยกเว้นตามที่บัญญัติไว้ในวรรคก่อน

มาตรา ๕๒ ผู้ควบคุมพาหนะ หรือคนต่างด้าวผู้ใด เข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนประกาศรัฐมนตรี หรืออธิบดีซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีซึ่งประกาศตามความในมาตรา ๙ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๓ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่นำคนประจำพาหนะไปมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไปจนถึงสามพันบาท เว้นรายตัวคนประจำพาหนะที่มีให้นำไปมอบนั้น

มาตรา ๕๔ เจ้าของพาทนะหรือผู้ควบคุมพาทนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม
ความในมาตรา ๕ มาตรา ๕ (๒) (๓) หรือ (๔) หรือมาตรา ๑๔ วรรค
แรกมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ความผิดในมาตรานี้ ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่
อธิบดีมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบให้เลิกกันได้ และเมื่อได้เปรียบเทียบ
และเสียค่าปรับแล้ว ให้ถือว่าเป็นคดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลก
หมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๕๕ เจ้าของพาทนะหรือผู้ควบคุมพาทนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม
ความในมาตรา ๕ (๑) หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามความ
ในมาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไปจนถึงห้าพัน
บาท

มาตรา ๕๖ เจ้าของพาทนะ หรือผู้ควบคุมพาทนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม
คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามความในมาตรา ๑๐ มีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไปจนถึงห้าพันบาท

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น เป็นเหตุให้คนต่างค้ำพลหมื่น เจ้าของ
พาทนะหรือผู้ควบคุมพาทนะนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่พันบาท
ขึ้นไปจนถึงหมื่นบาท เวียงรายค้ำพลคนต่างค้ำนั้น

มาตรา ๕๗ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดประมาท
ทำให้คนต่างค้ำวที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมไว้เพื่อตรวจ หรือเพื่อนำตัว
กลับตามความในมาตรา ๑๐ หลบหนีไป มีความผิดต้องระวางโทษปรับ
ตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไปจนถึงห้าพันบาท เว้นรายตัวคนต่างค้ำวนั้น

มาตรา ๕๘ คนต่างค้ำวผู้ใดอยู่ในราชอาณาจักร ก่อการเข้า
มาโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ หรือโดยฝ่าฝืนหลัก
เสียงไม่กลับออกไปตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความผิดต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๕๙ เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติ
ตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามความในมาตรา ๑๒ มีความผิด
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้ง
ปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๐ คนต่างค้ำวผู้ใดเข้ามาในราชอาณาจักรในทางอื่นใด
ซึ่งมิใช่เป็นช่องทางและด่านตรวจคนเข้าเมืองที่รัฐมนตรีประกาศตามความ
ในมาตรา ๖ หรือเข้าออกในทางหรือเขตใดโดยฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรี
ซึ่งประกาศตามความในมาตรานั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพัน
บาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๑ ผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดนำพาหนะเข้ามาในราชอาณาจักร โดยทางอื่นซึ่งมิใช่เป็นช่องทางและด่านตรวจคนเข้าเมือง ที่รัฐมนตรีประกาศ ตามความในมาตรา ๒ หรือเข้าหรือออกในทางหรือเขตใดโดยฝ่าฝืนประกาศ รัฐมนตรีซึ่งประกาศตามความในมาตรานั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่ เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นอุปการะ หรือ ช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร โดย ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ จำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๓ ผู้ใดให้ที่พัก ซ่อน หรือช่วยด้วยประการใด ๆ ให้คน ต่างด้าวซึ่งตนรู้ว่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เพื่อมิให้ ถูกจับกุม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกิน สองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ถ้ากระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นการกระทำเพื่อช่วย บิคา มารคา บุตร สามีหรือภริยาของผู้กระทำ ให้ยกเว้นโทษให้แก่ผู้กระทำผิดนั้น

มาตรา ๒๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

ความผิดในมาตรานี้ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
ที่อธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบไว้เล็กน้อยได้ และเมื่อได้เปรียบเทียบ
และเสียค่าปรับแล้ว ให้ถือว่าเป็นคดีเล็กน้อยตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาชญา

มาตรา ๖๕ คนต่างด้าวผู้ใดหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับทราบคำสั่งรัฐมนตรี
อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมาย ซึ่งจะต้องส่งผู้นั้นตามความ
ในพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามร้อยบาท ถ้าคำสั่ง
นั้นเป็นคำสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นกลับออกไปนอกราชอาณาจักร ผู้กระทำมีความ
ผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามร้อยบาทขึ้นไปจนถึงห้าพันบาท หรือจำคุกไม่
เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๖ คนต่างด้าวผู้ใดต้องโทษตามมาตรา ๕๔ เมื่อพ้นโทษ
แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่เฝ้าตัวมาเพื่อคำเบิกการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ
จะสั่งให้ส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา ๖๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราช
บัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๗ ตอนที่ ๗๑ หน้า ๑๒๐๔ ลงวันที่ ๒๖
ธันวาคม ๒๔๕๓)

บันทึกเปรียบเทียบการแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๔๕๓

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้คนกลางชาวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดัง
ต่อไปนี้ เข้ามาในราชอาณาจักร คือ

(๑) ไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอัน
ถูกต้อง และในกรณีที่ต้องมีการตรวจลงตรา ไม่ได้รับการตรวจลงตราจาก
สถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศเช่นว่านั้น

(๒) ไม่มีปัจจัยในการยังชีพ

(๓) ไม่สามารถเสียเงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๕) วิตจริตหรือไม่สามารถประกอบการค้า เลี้ยงชีพได้เพราะจิต
ที่อ่อนแอ ประกอบ ร่างกายพิการ หรือมีโรค

(๖) ยังมีใ้ปลูกฝังป้องกันไข้ทรพิษ หรือฉีควัคซีน หรือปฏิบัติการ
อย่างอื่นตามวิชาการแพทย์ เพื่อป้องกันโรคและไม่ยอมให้กระทำเช่นว่านี้
ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๗) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นคนอันธพาล หรือเป็นคนที่น่า
จะก่อเหตุร้ายหรืออันตรายต่อความปลอดภัยของประชาชนหรือราชอาณาจักร

(๔) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเข้ามาเพื่อค้าประเวณี เพื่อประกอบกิจการที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อการค้าหญิงหรือเด็ก

(๕) เป็นบุคคลที่รัฐมนตรีไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามความในมาตรา ๑๖

(๑๐) เป็นบุคคลที่ไม่มีเงินติดตัวมาตามจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศตามความในมาตรา ๒๔

การตรวจโรคร่างกายหรือจิต ให้ใช้แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง

บทบัญญัติใน (๒) และ (๕) มิให้ใช้บังคับแก่คนต่างก้าวยุ่เป็นนิคมารคา สามี่ ภริยา หรือบุตรของบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร และมีฐานะที่จะเลี้ยงดูบุคคลเช่นนั้นได้

ความในมาตรา ๑๕ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้คนต่างก้าวยุ่ซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เข้ามาในราชอาณาจักร คือ

(๑) ไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางอันถูกต้อง และกรณีที่ต้องมีการตรวจลงตรา ไม่ได้รับการตรวจลงตราจากสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศเช่นนั้น

(๒) ไม่มีปัจจัยในการยังชีพ

(๓) ไม่สามารถเสียเงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีโรคอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๕) วิกลจริต หรือไม่สามารถประกอบการหาเลี้ยงชีพได้ เพราะ
จิตสิ้นเพื่อนไม่สมประกอบ ร่างกายพิการ หรือมีโรค

(๖) ยังมีโรคปลุกฝังป้องกันไข้ทรพิษ หรือฉีควักซัน หรือปฏิบัติการ
อย่างอื่นตามวิชาการแพทย์เพื่อป้องกันโรค และไม่ยอมให้กระทำเช่นนั้น
ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๗) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าเป็นคนอันธพาล หรือเป็นคนที่น่า
จะก่อเหตุร้ายหรืออันตรายต่อความปลอดภัยของประชาชน หรือราชอาณาจักร

(๘) มีพฤติการณ์เป็นที่น่าเชื่อว่าจะเข้ามาเพื่อค้าประเวณี เพื่อประ-
กอบกิจการที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อการค้าหญิงหรือเด็ก

(๙) เป็นบุคคลที่รัฐมนตรีไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักร
ตามความในมาตรา ๑๖

(๑๐) เป็นบุคคลที่ไม่มีเงินติดตัวมาตามจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศ
ตามความในมาตรา ๒๔

การตรวจโรค ร่างกาย หรือจิต ให้ใช้แพทย์ตรวจคนเข้าเมือง

บทบัญญัติใน (๑) มิให้ใช้บังคับในเมื่อรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว
เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นรายปี ตามหลัก-
เกณฑ์ วิธีการ และตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงได้ไม่เกินกว่าคนละ
สองร้อยบาท แต่เด็กอายุต่ำกว่าสิบสองปี ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ในการผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษดังกล่าวนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออก
หนังสือสำคัญให้ถือไว้ ตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

บทบัญญัติใน (๒) และ (๕) มิให้ใช้แก่คนต่างด้าวผู้เป็นบิดา มารดา
สามี ภริยา หรือบุตร ของบุคคลผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร และมีฐานะ
ที่จะเลี้ยงดูบุคคลเช่นว่านั้นได้"

พระราชบัญญัติ

การเบรเทศ

พ.ร.บ. ๒๐๔๗๘

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

การเนรเทศ พ.ศ. ๒๔๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐

เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการเนร-
เทศ พ.ศ. ๒๔๕๕"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกกฎหมายเนรเทศ ร.ศ. ๑๓๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"คนต่างด้าว" หมายความว่า ผู้ที่มีถิ่นกำเนิดสัญชาติไทย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ เมื่อปรากฏว่ามีความจำเป็นเพื่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งให้เนรเทศคนต่างด้าวออกไปนอกราชอาณาจักรมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร อนึ่ง เมื่อพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป รัฐมนตรีจะเพิกถอนคำสั่งเนรเทศเสียก็ได้

ความในวรรคแรกมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ที่เคยได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

มาตรา ๖ เมื่อได้ออกคำสั่งให้เนรเทศผู้ใดแล้ว ให้รัฐมนตรีหรือเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายสั่งให้จับกุม และควบคุมผู้นั้นไว้ในที่แห่งใดแห่งหนึ่งจนกว่าจะได้จัดการให้เป็นไปตามคำสั่งเนรเทศ

ในขณะที่ยังดำเนินการขอคำสั่งรัฐมนตรีเพื่อเนรเทศผู้ใด พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่จะจับกุมและควบคุม—ผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยการจับกุมและควบคุมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ส่งตัวผู้ถูกสั่งเนรเทศออกไปนอกราชอาณาจักร ก่อนครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันแจ้งคำสั่งเนรเทศให้ผู้ซึ่งถูกสั่งเนรเทศนั้นทราบ

ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ตามความในมาตรา ๔ ให้รอการเนรเทศไว้จนกว่านายกรัฐมนตรีจะลงมีคำสั่ง

มาตรา ๔ ผู้ถูกสั่งเนรเทศมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี ขอให้เพิกถอนคำสั่งเนรเทศ หรือขอให้ส่งตัวออกไปนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่ต้องยื่นอุทธรณ์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบคำสั่งเนรเทศ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนคำสั่งเนรเทศ สั่งถอนตัวโดยประการอื่นใดหรือสั่งให้ส่งไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใด แทนการเนรเทศตามที่เห็นสมควรได้ ทั้งนี้ โดยจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ก็ได้

มาตรา ๕ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับสัญชาติของผู้ที่จะต้องถูกพิจารณาเนรเทศผู้ที่จะต้องถูกพิจารณาเนรเทศนั้นจะต้องเป็นผู้นำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ว่าตนเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือเคยได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

มาตรา ๕ ทวิ (๑) ผู้ใดหลบหนีไปในระหว่างที่ถูกควบคุมความ
มาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) มาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. การเนรเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗

ให้เพิ่มความขึ้นเป็นมาตรา ๕ ทวิ มาตรา ๕ ทริ มาตรา ๕ จัตวา และมาตรา ๕ เบญจ

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก ได้กระทำโดยแท้ที่ความคุม โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดย ร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕ ตริ ผู้ใดกระทำความผิดประการใดให้ผู้ที่ถูกควบคุมตาม มาตรา ๖ หลุดพ้นจากการควบคุมไป มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษ ร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษหนัก กว่าโทษที่ได้บัญญัติไว้ในวรรคแรกถึงหนึ่ง

มาตรา ๕ จัหวา ผู้ใดให้พำนัก ซอนเร้น หรือช่วยภัยประการใด ให้ผู้ที่หลบหนีจากการควบคุมตามมาตรา ๖ เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม มีความผิดต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก เป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามี หรือภรรยาของผู้กระทำ ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๕ เบตจ ผู้ใดเป็นเจ้าของกิจการมีตำแหน่งหน้าที่ควบคุมดูแล ผู้ที่ถูกควบคุมตามมาตรา ๖ กระทำความผิดประการใดให้ผู้ที่ถูกควบคุมนั้นหลุดพ้น

จากการควบคุมไป มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรก เป็นการกระทำโดยประมาท ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดดังกล่าวมาในวรรคสอง จัดให้โทษผู้ต้องหาพ้นจากการควบคุมคืนมาภายในสามเดือน ในังคการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้น

มาตรา ๑๐ ผู้ใดถูกเนรเทศออกไปนอกราชอาณาจักร แล้วกลับเข้ามาในราชอาณาจักรก่อนครบกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งเนรเทศ หรือก่อนรัฐมนตรีได้มีคำสั่งเพิกถอนการเนรเทศ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี แล้วให้ส่งตัวเนรเทศออกไปนอกราชอาณาจักรตามคำสั่งเดิม

มาตรา ๑๑ ผู้ใดได้รับการผ่อนผันตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ให้ส่งไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศตามมาตรา ๘ แล้ว ไม่ไปหรือไม่อยู่ประกอบอาชีพ ณ ที่นั้นตามคำสั่ง มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ในกรณีเช่นว่านี้ รัฐมนตรีจะสั่งเนรเทศด้วยก็ได้

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วย
กฎหมายเนรเทศ ร.ศ. ๑๓๑ เป็นกฎหมายเก่าล้าสมัย สมควรจะได้ปรับปรุง
ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของบ้านเมือง

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๔ ตอนที่ ๑๑ หน้า ๒๕๕ ลงวันที่ ๒๕
มกราคม ๒๕๐๐)

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วย
สำเนาขายสามแดน

พุทธศักราช ๒๔๖๑

พระราชบัญญัติ

ส่งผู้ร้ายข้ามแดน พุทธศักราช ๒๔๘๒

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร แลของสิทธิของรัฐบาลสยามในการ
ที่จะส่งตัวบุคคลที่ต้องหา หรือที่พิจารณาเป็นสำคัญว่ากระทำผิดมิโทษอาชญากรรม
ในเขตอำนาจศาลของต่างประเทศให้แก่ประเทศนั้น ๆ แม้จะไม่ได้รู้จาก
พระราชไมตรีอำนาจอธิปไตย และทั้งสมควรจะกำหนดวิธีราชการอันจะพึงปฏิบัติ
ในเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดนทั้งหลายให้คำเป็นระเบียบเดียวกันสืบไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยบท
มาตราต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติส่งผู้ร้าย
ข้ามแดน พุทธศักราช ๒๔๘๒"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่บรรดาการส่งผู้ร้ายข้าม
แดนในกรุงสยาม เท่าที่ไม่แย้งกับข้อความในหนังสือสัญญา อนุสัญญา หรือ
ความตกลงกับรัฐบาลต่างประเทศ หรือในประกาศกระแสพระบรมราชโอง-
การที่ได้ออกเกี่ยวกับหนังสือสัญญา อนุสัญญา และความตกลงนั้น ๆ

มาตรา ๔ แม้จะไม่มีสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ดี ถ้ารัฐบาลสยาม
พิจารณาเห็นเป็นการสมควร ก็อาจส่งตัวบุคคลผู้ต้องหา หรือที่พิจารณาเป็น
สำคัญว่ากระทำผิดมิโทษอาชญาภายในเขตอำนาจศาลของต่างประเทศก็ได้
ให้แก่ประเทศนั้น ๆ ให้ แต่การกระทำอีกเช่นว่านี้ ต้องเป็นความผิดซึ่ง
กฎหมายสยามกำหนดโทษจำคุกไว้แต่ยกเว้นหนึ่งปี

มาตรา ๕ เมื่อมีการร้องขอให้ส่งบุคคลใดข้ามแดน ถ้าปรากฏว่า
บุคคลนั้นเป็นผู้ซึ่งศาลของประเทศใดได้พิจารณาและพิพากษาให้ปล่อย หรือ
ได้รับโทษในความผิดที่ร้องขอ ให้ส่งข้ามแดนแล้ว ก็ไม่ควรจะส่งตัวบุคคล
นั้นให้ไป

มาตรา ๖ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนย่อมเริ่มด้วยมีคำร้องขอจากรัฐ-
บาลต่างประเทศ โดยทางทูตของรัฐบาลนั้นมายังรัฐบาลสยามให้ส่งบุคคลผู้ใด
ผู้หนึ่งข้ามแดน หรือถ้าไม่มีผู้ใดโดยทางเจ้าพนักงานกงสุลผู้มีหน้าที่

มาตรา ๓ คำร้องขอให้ส่งบุคคลข้ามแดนนั้น ต้องมีหลักฐานส่งมาประกอบ คือ

(ก) ในกรณีขอให้ส่งบุคคลที่ได้พิจารณาเป็นสัจย์ว่า ได้กระทำความผิดมิโทษอาชญา ต้องมีสำเนาคำพิพากษาของศาลที่ได้พิจารณาคดีนั้น ซึ่งมีเจ้าหน้าที่รับรองโดยชอบ

(ข) ในกรณีขอให้ส่งบุคคลผู้ซึ่งต้องหว่ากระทำความผิดมิโทษอาชญาต้องมีหมายสั่งจับของเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ในประเทศที่ร้องขอ หรือสำเนາหมายสั่งจับนั้นซึ่งมีเจ้าหน้าที่รับรองโดยชอบ กับต้องมีพยานหลักฐานเพียงพอ เช่นที่จะสั่งซึ่งผู้ต้องหาเพื่อส่งไปให้ศาลพิจารณาได้ หากว่าความผิดนั้นได้กระทำในกรุงสยาม

มาตรา ๔ นอกจากรัฐบาลสยามจะวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น คำร้องขอทั้งทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่ส่งมาด้วยนั้น ให้จัดส่งต่อไปยังกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้พนักงานอัยการนำคดีขึ้นสู่ศาล กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้จับจำเลย หรือจะขอให้ศาลออกหมายสั่งจับก็ได้

มาตรา ๕ เมื่อมีคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนมาสู่ศาล ศาลต้องแจ้งมายังเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม และดำเนินการไต่สวนต่อไป

มาตรา ๑๐ ถ้าเป็นการเร่งร้อน รัฐบาลต่างประเทศจะขอให้จับและคุมขังจำเลยไว้พลางก่อนก็ได้ คำร้องขอนี้ต้องแถลงประเภทความผิดให้ชัดแจ้งและว่าได้ออกหมายสั่งจับแล้วด้วย เมื่อได้รับคำร้องขอตั้งแต่วัน นอกจากรัฐบาลสยามจะวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้จับจำเลย หรือจะขอให้ศาลออกหมายสั่งจับก็ได้ และต้องนำตัวจำเลยขึ้นสู่ศาลซึ่งมีหน้าที่โดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

ในระหว่างที่คำร้องขอตามระเบียบกับหนังสือหลักฐานอันจำเป็นนั้นยังมีไต่มาถึง ให้ศาลสั่งจับจำเลยไว้ ถ้าหากว่า

(ก) มีพยานหลักฐาน (ซึ่งอาจมีอยู่ในหนังสือของกระทรวงการต่างประเทศก็ได้) ว่าได้ออกหมายสั่งจับแล้วกับทั้งประเภทความผิดที่กล่าวหาเป็นฐานใด ก็ได้แถลงไว้โดยชัดแจ้งด้วยแล้ว

(ข) ความผิดที่กล่าวหาอยู่นั้นอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดนได้ และ

(ค) ความผิดนั้นไม่ว่าจะเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง ถ้าศาลมิได้รับคำร้องขอตามระเบียบกับหนังสือหลักฐานอันจำเป็นนั้นภายในเวลาสองเดือนนับตั้งแต่วันที่ศาลได้สั่งจับจำเลยไว้ หรือภายใน

กำหนดเวลากว่านั้นตามที่ศาลจะเห็นมีเหตุพอสมควรส่งต่อไปแล้ว ให้ปล่อย
ตัวจำเลยไป

มาตรา ๑๑ เมื่อจับจำเลยได้แล้ว ต้องนำตัวขึ้นสู่ศาลโดยมิชักช้า
เกินจำเป็น และต้องดำเนินการไต่สวนตามวิธีพิจารณาคriminal ในกฎ-
หมายสยามเท่าที่สุดที่จะเป็นได้ ศาลจะสั่งให้เลื่อนการไต่สวนไปเป็นครั้ง
คราวตามคำขอของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยมีเหตุอันสมควรและเพียงพอก็ได้
แต่ในคดีเหล่านี้ศาลไม่ควรอนุญาตให้จำเลยมีประกัน

มาตรา ๑๒ ศาลจะต้องเป็นที่ทราบไว้ว่า

(๑) จำเลยเป็นทวิบุคคลที่ถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดนแต่แล้ว
(๒) มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสั่งขังผู้ต้องหาเพื่อส่งไปให้ศาล
พิจารณาได้ หากว่าความผิดนั้นได้กระทำในกรุงสยาม

(๓) ความผิดนั้นอยู่ในประเภทที่จะส่งตัวจำเลยข้ามแดนได้ และ
ไม่ใช่เป็นความผิดอันมีลักษณะในทางกร เมือง

พยานหลักฐานนั้นจะเป็นพยานบุคคลมาเบิกความต่อศาล หรือจะ
เป็นถ้อยคำพยานที่ได้จดบันทึกส่งมา (ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้รับรองว่าถูกต้อง) ก็ได้

มาตรา ๑๓ ศาลไม่จำต้องฟังพยานหลักฐานข้อต่อสู้ฝ่ายจำเลย
นอกจากในข้อต่อไปนี้ คือ

(๑) จำเลยไม่ใช่ตัวบุคคลที่ถูกร้องขอให้ส่งข้ามแดน

(๒) ความผิดนั้นไม่อยู่ในประเภทที่จะส่งข้ามแดนได้ หรือว่าเป็นความผิดอันมีลักษณะในทางการเมือง

(๓) การที่ขอให้ส่งข้ามแดนนั้น ความจริงเพื่อประสงค์จะเอาตัวไปลงโทษ สำหรับความผิดอย่างอื่นอันมีลักษณะในทางการเมือง

(๔) สัญชาติของจำเลย

มาตรา ๑๔ ถ้าศาลพิจารณาทะเห็นว่าพยานหลักฐานไม่เพียงพอ ก็ให้ส่งปล่อยจำเลยไปในเมื่อสิ้นระยะเวลาสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่ได้อ่านคำสั่งปล่อยนั้น เว้นแต่ภายในกำหนดสี่สิบแปดชั่วโมงนั้น พนักงานอัยการจะโต้แย้งความจำนว่าจะอุทธรณ์ ส่วนฟ้องอุทธรณ์จะต้องยื่นภายในกำหนดสี่สิบห้าวัน และในระหว่างอุทธรณ์ให้ศาลสั่งขังจำเลยไว้

มาตรา ๑๕ ถ้าศาลเป็นที่พอใจว่าคดีมีพยานหลักฐานเพียงพอ ก็ให้ออกคำสั่งอนุญาตให้ขังจำเลยไว้เพื่อส่งตัวข้ามแดนต่อไป แต่มิให้ส่งตัวจำเลยออกไปนอกประเทศก่อนครบกำหนดสี่สิบห้าวัน และภายในกำหนดนั้นจำเลยมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ได้

ถ้ามิได้ส่งตัวจำเลยข้ามแดนภายในเวลาสาม เดือนนับแต่วันที่คำสั่งของศาลถึงที่สุด หรือภายในกำหนดเวลากว่านั้น ตามที่ศาลจะเห็นมีเหตุพอสมควรส่งต่อไปแล้วให้ปล่อยตัวจำเลยไป

มาตรา ๑๖ เมื่อใดศาลพิเคราะห์เห็นว่าจำเลยเป็นคนที่บังคับ
สยามก๊ก หรือมีข้อสงสัย หรือมีความยุ่งยากในเรื่องระเบียบอันเกี่ยวกับการ
รับรองเอกสารหรือวิธีการทำคำขอให้ส่งข้ามแดนก๊ก ให้ศาลรายงานหาหรือ
เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมก่อนที่จะออกคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลย

มาตรา ๑๗ คดีอุทธรณ์ในเรื่องส่งผู้ร้ายข้ามแดน ตกเป็นหน้าที่
ศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีพิพากษา และเมื่อศาลอุทธรณ์ตัดสินแล้วให้เป็นอันถึงที่สุด
ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

แต่ถ้าหากว่าข้อเท็จจริงตามที่ศาลล่างได้วินิจฉัยไว้มีพยานหลักฐาน
สนับสนุนเพียงพอที่จะออกคำสั่งนั้นแล้ว ศาลอุทธรณ์ไม่มีอำนาจที่จะแก้ไข
ศาลอุทธรณ์จึงพิจารณาแต่เพียงว่าศาลล่างมีพยานหลักฐานพอที่จะให้อำนาจ
ออกคำสั่งเช่นนั้น และเพื่อการนี้ศาลอุทธรณ์มีอำนาจตรวจพิจารณาพยาน
หลักฐานและวินิจฉัยคำโต้แย้งในชั้นเวลานี้ คือ

- (๑) เรื่องสัจชาติของจำเลย
- (๒) ความผิดที่กล่าวหาว่าไม่อยู่ในประเภทที่จะส่งข้ามแดนได้
- (๓) ความผิดนั้นมีลักษณะในทางการเมือง หรือว่าการที่ขอให้ส่ง
ข้ามแดนนั้น แท้จริงเป็นไปเพื่อประสงค์จะเอาตัวจำเลยไปลงโทษสำหรับ
ความผิดอย่างอื่นอันมีลักษณะในทางการเมือง หรือ

(๔) ไม่มีพยานหลักฐานแสดงต่อศาลล่างพอที่จะให้ศาลนั้นใช้ดุลย
พินิจได้ว่าควรจะออกคำสั่งนั้นหรือไม่

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๒ เป็นปีที่ ๕
ในรัชกาลปัจจุบัน

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ ตอนที่ ๔๓ หน้า ๒๔๑ ลงวันที่ ๒๒
ธันวาคม ๒๔๗๒)

พระราชบัญญัติ

สัญญาบัตร

พ. บ. ๒๔๐๘

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

สัญชาติ

พ.ศ. ๒๕๐๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔

เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช-

โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสัญชาติ

พ.ศ. ๒๕๐๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ โทษเล็กน้อย

- (๑) พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๕๕
- (๒) พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๖
- (๓) พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๕
- (๔) พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"คนต่างด้าว" หมายความว่า ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้

ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ การได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๑๒

การเสียสัญชาติไทยตามหมวด ๖ หรือการกลับคืนสัญชาติไทยตามหมวด ๓

ใหม่มีผลต่อเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีผลเฉพาะตัว

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม

พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวง

กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยกเว้นค่าธรรมเนียม

ดังต่อไปนี้ให้แก่ผู้ใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

- (๑) คำขอแปลงสัญชาติเป็นไทย
- (๒) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย
- (๓) คำขอกลับคืนสัญชาติไทย

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
บังคับได้

หมวด ๑

การได้สัญชาติไทย

มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย

(๒) ผู้เกิดนอกราชอาณาจักรไทยโดยมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือบิดาไม่มีสัญชาติ

(๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๘ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวย่อมไม่ได้สัญชาติไทย ถ้าขณะที่เกิดบิดาหรือมารดาเป็น

(๑) หัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตหรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางทูต

(๒) หัวหน้าคณะผู้แทนทางกงสุล หรือเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางกงสุล

(๓) พนักงานหรือผู้เชี่ยวชาญขององค์การระหว่างประเทศ

(๔) คนในครอบครัวซึ่งเห็นชาติอยู่ในความอุปการะหรือภักดิ์ซึ่งเดินทางจากต่างประเทศมาอยู่กับบุคคลใน (๑) (๒) หรือ (๓)

มาตรา ๕ หญิงซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้สมรสกับผู้มีสัญชาติไทย ถ้าประสงค์จะไ้สัญชาติไทย โหย้นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ไ้สัญชาติไทยให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ คนต่างด้าวซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนดังต่อไปนี้ อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยได้

(๑) บรรลุนิติภาวะแล้วตามกฎหมายไทยและกฎหมายที่บุคคลนั้นมีสัญชาติ

(๒) มีความประพฤติดี

(๓) มีอาชีพเป็นหลักฐาน

(๔) มีภูมิดำเนาในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องมาจนถึงวันที่

ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๕) มีความรู้ภาษาไทยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ บทบัญญัติในมาตรา ๑๐ (๔) และ (๕) มีให้นำมา

ใช้บังคับ ถ้าผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย

(๑) ได้กระทำความดีความชอบเป็นพิเศษต่อประเทศไทย

หรือได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ทางราชการซึ่งรัฐมนตรีเห็นสมควร

(๒) เป็นบุตรหรือภริยาของผู้ซึ่งได้แปลงสัญชาติเป็นไทย หรือ

ของผู้ใดซึ่งได้มีสัญชาติไทย

(๓) เป็นผู้ใดเคยมีสัญชาติไทยมาก่อน

มาตรา ๑๒ ผู้ใดประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้ยื่นคำขอ

ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าผู้ประสงค์จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยตามวรรคหนึ่งมีบุตรซึ่งยัง

ไม่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายไทย และบุตรนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย

อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุตรพร้อมกับตนได้ โดยบุตรนั้นได้รับการ

ยกเว้นไม่ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐ (๑) (๓) (๔) และ (๕)

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทย ให้อยู่ในดุลพินิจ

ของรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุญาตให้นำความกราบบังคมทูลขอ

พระราชทานพระบรมราชานุญาต เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต
แล้ว ให้นำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยปฏิญาณตนว่า จะมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อ
ประเทศไทย

ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยชอบที่จะขอหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ
เป็นไทยได้

หมวด ๒

การเสียสัญชาติไทย

มาตรา ๑๓ หญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สมรสกับคนต่างด้าว และ
อาจถือสัญชาติของสามีได้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติของสามี ถ้าประสงค์
จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธี-
การที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทย
ขณะที่บิดาเป็นคนต่างด้าว และอาจถือสัญชาติของบิดาได้ตามกฎหมายว่าด้วย
สัญชาติของบิดา หรือผู้ซึ่งได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง ถ้า
ประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
แบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่มีอายุครบ
ยี่สิบปีบริบูรณ์

เมื่อใดที่พิจารณาความจำนงดังกล่าวแล้ว เห็นว่ามีหลักฐานเชื่อถือ
ได้ว่าผู้นั้นอาจถือสัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่นได้จริง ก็ให้รัฐมนตรีอนุญาต
เว้นแต่ในระหว่างประเทศไทยมีการรบหรืออยู่ในสถานะสงคราม รัฐมนตรี
จะสั่งระงับการสละสัญชาติไทยรายใดก็ได้

มาตรา ๑๕ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทย
ขณะที่บิดาเป็นคนต่างก่าวและอาจถือสัญชาติของบิดาได้ หรือผู้ซึ่งได้สัญชาติ
ไทยตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง แต่ไม่ได้แสดงความจำนงภายในกำหนด
เวลาตามมาตรา ๑๔ หรือผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและสัญชาติอื่นหรือผู้ซึ่งมีสัญชาติ
ไทยโดยการแปลงสัญชาติ ถ้าประสงค์จะสละสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้สละสัญชาติไทยให้อยู่ในดุลพินิจของ
รัฐมนตรี

มาตรา ๑๖ หญิงซึ่งเป็นคนต่างก่าวและได้สัญชาติไทยโดยการ
สมรส อาจถูกถอนสัญชาติไทยได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) การสมรสนั้นได้เป็นไปโดยปกปิดข้อเท็จจริง หรือแสดง
ข้อความเท็จอันเป็นสาระสำคัญ

(๒) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความ

มั่นคงหรือขัดข้องประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๑๗ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทย โดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าวอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ไปอยู่ในต่างประเทศที่บิดามีหรือเคยมีสัญชาติเป็นเวลาดูติดต่อกันเกินห้าปี นับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะ

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น หรือแฝกไปอยู่ในสัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดข้องประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การถอนสัญชาติไทยตาม (๑) หรือ (๒) ให้รัฐมนตรีเป็นผู้สั่ง ส่วนการถอนสัญชาติไทยตาม (๓) หรือ (๔) เมื่อพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลเป็นผู้สั่ง

มาตรา ๑๒ เมื่อมีพฤติการณ์อันเป็นการสมควร เพื่อความมั่นคงหรือประโยชน์ของรัฐ รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยแก่ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทย เพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือโดยมีมารดาเป็นคนต่างด้าว แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอด้วยกฎหมาย เมื่อปรากฏว่า

(๑) บิดาหรือมารดาของผู้ให้เห็นผู้ได้รับการผ่อนผันให้พัก

อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

(๒) บิดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่

ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว

(๓) บิดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็นผู้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร

ไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

มาตรา ๑๓ รัฐมนตรีมีอำนาจถอนสัญชาติไทยแก่ผู้ซึ่งได้สัญชาติ

ไทยโดยการแปลงสัญชาติ เมื่อปรากฏว่า

(๑) การแปลงสัญชาตินั้นได้เป็นไปโดยปกปิดข้อเท็จจริง หรือ

แสดงข้อความเท็จอันเป็นสาระสำคัญ

(๒) มีหลักฐานแสดงว่าผู้แปลงสัญชาตินั้นยังใช้สัญชาติเดิม

(๓) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความ

มั่นคงหรือซัดค่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ

(๔) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๕) ไปอยู่ในต่างประเทศโดยไม่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย เป็นเวลาเกินห้าปี

(๖) ยังคงมีสัญชาติของประเทศที่ทำสงครามกับประเทศไทย การถอนสัญชาติไทยตามมาตรานี้ จะขยายไปถึงบุตรของผู้ถอนสัญชาติไทยในเมื่อบุตรนั้นยังไม่บรรลุนิติภาวะและได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ด้วยก็ได้ และเมื่อรัฐมนตรีสั่งถอนสัญชาติไทยแล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

มาตรา ๓๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ใดกระ-
ทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ
อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมตำรวจ และอธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการ
มีหน้าที่พิจารณาการถอนสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ (๑) หรือ
(๒) มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙

เมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏว่า ผู้ใดอาจถูกถอนสัญชาติไทยได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อสั่งการ

มาตรา ๒๑ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทย โดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าว ถ้าได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าวแล้ว ให้เสียสัญชาติไทย

มาตรา ๒๒ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและได้แปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าว หรือสละสัญชาติไทย หรือถูกถอนสัญชาติไทย ย่อมเสียสัญชาติไทย

หมวด ๓

การกลับคืนสัญชาติไทย

มาตรา ๒๓ หญิงซึ่งมีสัญชาติไทยและได้สละสัญชาติไทยในกรณีที่ได้สมรสกับคนต่างด้าวตามมาตรา ๑๓ ถ้าได้ขาดจากการสมรสแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ย่อมมีสิทธิขอกลับคืนสัญชาติไทยได้

การขอกลับคืนสัญชาติไทยให้ยื่นแสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยและได้เสียสัญชาติไทยตามบิดาหรือมารดาขณะที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ถ้าประสงค์จะกลับคืนสัญชาติไทยให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในสองปีนับแต่วันที่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายไทยและกฎหมายที่บุคคลนั้น

มีสัญชาติ

การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้กลับคืนสัญชาติไทย ให้อยู่ในดุลพินิจ
ของรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

(คัดจากราชการจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๒ (ฉบับพิเศษ) วันที่ ๔
สิงหาคม ๒๕๐๘)

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
กฎหมายว่าด้วยสัญชาติได้ตราออกบังคับใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๕ และได้มีการ
แก้ไขเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาใน พ.ศ. ๒๔๘๖ พ.ศ. ๒๔๘๘ และ พ.ศ. ๒๕๐๓
รวมเป็น ๔ ฉบับ ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้ นอกจากนี้ยังมีหลักการ
บางประการที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมรัดกุมยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่จะ
ปรับปรุงกฎหมายนี้และรวมให้เป็นฉบับเดียวกัน

ค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทย	ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าขอแปลงสัญชาติเป็นไทยสำหรับ บุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของ ผู้แปลงสัญชาติเป็นไทยคนหนึ่ง	ครั้งละ ๒,๕๐๐ บาท
(๓) หนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติ เป็นไทย	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๔) ใบแทนหนังสือสำคัญการแปลง สัญชาติเป็นไทย	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๕) ค่าขอกลับคืนสัญชาติไทย	ครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท
(๖) ค่าขออื่น ๆ	ฉบับละ ๕ บาท

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๓๓๓

โดยที่พิจารณาเห็นว่า บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่เพียงชั่วคราวหรือเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย บุคคลเหล่านี้แม้จะมีสัญชาติไทยแต่ก็มิได้มีความจงรักภักดีต่อประเทศไทย เพื่อป้องกันและรักษาความมั่นคงแห่งชาติ สมควรมิให้บุคคลดังกล่าวมีหรือได้สัญชาติไทยอีกต่อไป หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ถอนสัญชาติไทยของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดาเป็นคนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย และในขณะที่เกิดบิดาหรือมารดาเป็น

(๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้ถือถาวรสัญชาติอยู่ในราชอาณาจักรไทย
เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

(๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว
หรือ

(๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควรและสั่งเฉพาะรายเป็นประการอื่น

ข้อ ๒ บุคคลตามข้อ ๑ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยเมื่อประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับแล้ว ไม่ได้สัญชาติไทย เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควรและสั่งเฉพาะรายเป็นประการอื่น

ข้อ ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีผลใช้ไปแล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. พิกัดสิน

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๑๕๐ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕)

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการชั่งตวงวัด

พุทธศักราช ๑๙๒๑

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการชดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๕๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

กษัตริย์ เจ้ากระทรวงมหาดไทย

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๕๐)

อาทิพย์ มินทาลา

พล. อ. เจ้าพระยาวิเศษเขตต์โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๑

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรตราพระราชบัญญัติว่าด้วย
การชดกันแห่งกฎหมาย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติว่าด้วยการ
ชดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๕๑"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุ-
เบกษาเป็นต้นไป

ภาค ๑

บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

มาตรา ๓ เมื่อใดไม่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น
ใดแห่งประเทศสยามที่จะยกมาปรับกับกรณีซึ่งกันแ่งกฎหมายได้ ให้ใช้กฎเกณฑ์
ทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล

มาตรา ๔ ถ้าจะต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับ และตามกฎหมาย
ต่างประเทศนั้น กฎหมายที่จะใช้บังคับได้แก่กฎหมายแห่งประเทศสยาม ให้ใช้
กฎหมายภายในแห่งประเทศสยามบังคับ มีใช้กฎเกณฑ์กฎหมายสยามว่าด้วยการ
ซึ่งกันแห่งกฎหมาย

มาตรา ๕ ถ้าจะต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับ ให้ใช้กฎหมาย
นั้นเพียงที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแห่ง
ประเทศสยาม

มาตรา ๖ ถ้าจะต้องใช้กฎหมายสัญชาติบังคับ และบุคคลมีสัญชาติ
ตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไปอันได้รับมาเป็นลำดับ ให้ใช้กฎหมายสัญชาติที่บุคคลนั้น

ได้รับครั้งสุดท้ายบังคับ

ถ้าจะต้องใช้กฎหมายสัญชาติบังคับ และบุคคลมีสัญชาติตั้งแต่สองสัญชาติขึ้นไปกันได้รับมาคราวเดียวกัน ให้ใช้กฎหมายสัญชาติของประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่บังคับ ถ้าบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศอื่น นอกจากประเทศซึ่งตนมีสัญชาติสังกัดอยู่ ให้ใช้กฎหมายภูมิลำเนาในเวลานั้นบังคับ ถ้าภูมิลำเนาของบุคคลนั้นไม่ปรากฏ ให้ใช้กฎหมายของประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่บังคับ

ในกรณีใด ๆ ที่มีการขัดกันในเรื่องสัญชาติของบุคคล ถ้าสัญชาติหนึ่งสัญชาติใดซึ่งขัดกันนั้น เป็นสัญชาติไทย กฎหมายสัญชาติซึ่งจะใช้บังคับได้แก่กฎหมายแห่งประเทศสยาม

สำหรับบุคคลผู้ไร้สัญชาติ ให้ใช้กฎหมายภูมิลำเนาของบุคคลนั้นบังคับ ถ้าภูมิลำเนาของบุคคลนั้นไม่ปรากฏ ให้ใช้กฎหมายของประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่บังคับ

ถ้าในการใช้กฎหมายสัญชาติบังคับ จะต้องใช้กฎหมายท้องถิ่น กฎหมายเหล่าประชาคม หรือกฎหมายศาสนา แล้วแต่กรณี ก็ให้ใช้กฎหมายเหล่านั้นบังคับ

มาตรา ๗ ในกรณีที่มีการชกกันในเรื่องสัญชาติของนิติบุคคล สัญชาติของนิติบุคคลนั้นได้แก่สัญชาติแห่งประเทศไทย ซึ่งนิติบุคคลนั้นมีถิ่นที่สำนักงานแห่งใหญ่หรือที่ตั้งทำการแห่งใหญ่

มาตรา ๘ ในกรณีที่จะต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับ ถ้ามิได้พิสูจน์กฎหมายนั้นให้เป็นที่พอใจแก่ศาล ให้ใช้กฎหมายภายในแห่งประเทศไทย

มาตรา ๙ นอกจากจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นใดแห่งประเทศไทย ความสมบูรณ์เนื่องด้วยแบบแห่งนิติกรรมยอมเป็นไปตามกฎหมายของประเทศที่นิติกรรมนั้นได้ทำขึ้น

อย่างไรก็ดี กฎหมายของประเทศที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ยอมใช้บังคับแก่แบบที่จำเป็นเพื่อความสมบูรณ์แห่งสัญญา เอกสาร หรือนิติกรรมอื่น ๆ เกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์

ภาค ๒

สถานะและความสามารถของบุคคล

มาตรา ๑๐ ความสามารถและความไร้ความสามารถของบุคคลยอมเป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบุคคลนั้น

แต่ถ้าคนต่างด้าวทำนิติกรรมในประเทศไทย ซึ่งตามกฎหมายสัญชาติ

คนต่างค้ำว้นนั้นย่อมจะไร้ความสามารถ หรือมีความสามารถอันจำกัดสำหรับ
นิติกรรมนั้น ให้ถือว่าบุคคลนั้นมีความสามารถทำนิติกรรมนั้นได้เพียงพอที่จะ
มีความสามารถตามกฎหมายสยาม ความในวรรคนี้ไม่ใช้แก่นิติกรรมตามกฎหมาย
หมายครอบครัวและกฎหมายมรดก

ในกรณีที่เป็นนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ความสามารถของ
บุคคลที่จะทำนิติกรรมเช่นว่านั้นย่อมเป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่อสังหาริม-
ทรัพย์นั้นตั้งอยู่

มาตรา ๑๑ ถ้าคนต่างค้ำว้นในประเทศสยามได้ไปเสียจากภูมิดำเนา
และถิ่นที่อยู่ตามใจลงใจ ซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๕๓ และ ๕๔ แห่งประมวลกฎ-
หมายแห่งและพาณิชย์ การที่ศาลสยามจะสั่งการให้นำพลางตามที่จำเป็นนั้น
ให้เป็นไปตามกฎหมายสยาม

คำสั่งให้คนต่างค้ำว้นดังกล่าวแล้วเป็นคนสามัญ และผลแห่งคำสั่งนั้น
เท่าที่ไม่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศสยามก็ให้เป็นไปตาม
กฎหมายสัญชาติของค้ำว้นนั้น

มาตรา ๑๒ เหตุที่ศาลสยามจะสั่งให้คนต่างค้ำว้นซึ่งมีภูมิดำเนา
หรือถิ่นที่อยู่ในประเทศสยามอยู่ในความอนุบาล หรืออยู่ในความพิทักษ์ไค้นั้น
ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบุคคลนั้น อย่างไรก็ดี มิให้ศาลสยามสั่งให้

บุคคล เช่นว่านั้นอยู่ในความอนุบาล หรืออยู่ในความพิทักษ์ โดยอาศัย เหตุซึ่ง
กฎหมายสยามมิได้ยอมให้กระทำ

ผลของการให้อยู่ในความอนุบาล หรือให้อยู่ในความพิทักษ์ดังกล่าว
แล้ว ให้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศซึ่งศาลที่สั่งให้บุคคล เช่นว่านั้นเป็น
ผู้ไร้ความสามารถ หรือเป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถสังกัดอยู่

ภาค ๓

หนี้

มาตรา ๑๓ ปัญหาว่าจะพึงใช้กฎหมายใดบังคับสำหรับสิ่งซึ่งเป็น
สาระสำคัญ หรือผลแห่งสัญญานั้น ให้วินิจฉัยตามเจตนาของคู่กรณี ในกรณี
ไม่อาจหยั่งทราบเจตนาชัดเจนหรือโดยปริยายได้ ถ้าคู่สัญญามีสัญชาติอันเดียว
กันกฎหมายที่จะใช้บังคับก็ได้แก่กฎหมายสัญชาติอันร่วมกันแห่งคู่สัญญา ถ้าคู่สัญญา
ไม่มีสัญชาติอันเดียวกัน ก็ให้ใช้กฎหมายแห่งดินที่สัญญานั้นได้ทำขึ้น

ถ้าสัญญานั้นได้ทำขึ้นระหว่างบุคคลซึ่งอยู่ห่างกันโดยระยะทาง ดินที่ถือ
ว่าสัญญานั้นได้เกิดเป็นสัญญาขึ้น คือ ดินที่คำบอกกล่าวสนองไปถึงผู้เสนอ ถ้าไม่
อาจหยั่งทราบดินที่ว่านั้นได้ ก็ให้ใช้กฎหมายแห่งดินที่จะพึงปฏิบัติตามสัญญานั้น

สัญญาย่อมไม่เป็นโมฆะ ถ้าได้ทำถูกต้องตามแบบอันกำหนดไว้ในกฎ
หมายซึ่งใช้บังคับแก่ผลแห่งสัญญานั้น

มาตรา ๑๔ หนี้ซึ่งเกิดจากการจัดการงานนอกสั่ง หรือลาภมิควรได้ ให้บังคับตามกฎหมายแห่งดินที่ข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้เกิดหนี้นั้นได้เกิดขึ้น

มาตรา ๑๕ หนี้ซึ่งเกิดจากการละเมิด ให้บังคับตามกฎหมายแห่งดินที่ข้อเท็จจริงซึ่งทำให้เป็นการละเมิดนั้นได้เกิดขึ้น

ความในวรรคก่อนมิใช่แก่บรรดาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ ซึ่งไม่เป็นการละเมิดตามกฎหมายสยาม

กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม ฝ่ายที่ต้องเสียหายจะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือทางแก้ อย่างไรก็ดี นอกจากที่กฎหมายสยามยอมให้เรียกร้องได้

ภาค ๔

ทรัพย์สิน

มาตรา ๑๖ ให้ใช้กฎหมายแห่งดินที่ทรัพย์สินตั้งอยู่บังคับแก่สังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์

อย่างไรก็ดี ในกรณีการส่งสังหาริมทรัพย์ออกนอกประเทศ ให้ใช้กฎหมายสัญชาติของเจ้าของทรัพย์สินบังคับแก่ทรัพย์สินนี้ตั้งแต่วันที่ทรัพย์สินออกนอกประเทศ

มาตรา ๑๗ สังหาริมทรัพย์ใด ๆ ซึ่งได้ย้ายที่ไปในระหว่างห้องคดี

เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น ให้คงบังคับตามกฎหมายแห่งดินที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในขณะ
ยื่นฟ้อง

ภาค ๕

ครอบครัว

มาตรา ๑๘ ความสามารถที่จะทำการหมั้น หรือเปิดตอนการหมั้น
ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของคู่หมั้นแต่ละฝ่าย ผลของการหมั้นให้เป็นไป
ตามกฎหมายของประเทศซึ่งศาลที่พิจารณาคณะพิพากษาคดีตั้งตั้งอยู่

มาตรา ๑๙ เจือนใจแห่งการสมรสให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติ
ของคู่กรณีแต่ละฝ่าย

มาตรา ๒๐ การสมรสซึ่งได้ทำถูกต้องตามแบบที่มีบัญญัติไว้ในกฎหมาย
แห่งประเทศที่ทำการสมรสนั้น ย่อมเป็นอันสมบูรณ์

การสมรสระหว่างคนในบังคับสยาม หรือคนในบังคับสยามกับคนต่าง
ชาติซึ่งได้ทำในต่างประเทศโดยถูกต้องตามแบบที่กฎหมายสยามกำหนดไว้ ย่อม
เป็นอันสมบูรณ์

มาตรา ๒๑ ถ้าคู่สมรสมีสัญชาติอันเดียวกัน หรือถ้าภริยาได้มาซึ่ง
สัญชาติแห่งสามีโดยการสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยาให้เป็นไปตาม

กฎหมายสัญญาคือนร่วมกันแห่งคู่สมรส

ในกรณีที่ภริยามิได้ไ้มาซึ่งสัญญาคิแห่งสามีโดยการสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญญาคิแห่งสามี

มาตรา ๒๒ ถ้ามิได้มีสัญญาก่อนสมรส ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาให้เป็นไปตามกฎหมายสัญญาคิ

ถ้าสามีและภริยามิมีสัญญาคิแตกต่างกัน ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาให้เป็นไปตามกฎหมายสัญญาคิแห่งสามี

อย่างไรก็ดี ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ในส่วนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งถิ่นที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

มาตรา ๒๓ ผลแห่งการสมรสคิบัญญัติไว้ในสองมาตราก่อนยอมมิถูกระทบกระทั่ง หากว่าภายหลังการสมรส คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายได้มาซึ่งสัญญาคิแตกต่างกับที่มีอยู่ หรือที่ได้มาซึ่งจะทำการสมรส

มาตรา ๒๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ถ้าทำสัญญาก่อนสมรส ความสามารถที่จะทำสัญญาให้เป็นไปตามกฎหมายสัญญาคิแห่งคู่สัญญาแต่ละฝ่าย

มาตรา ๒๕ ถ้าคู่สัญญามีสัญญาคิอันเดียวกัน สิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญ

และผลแห่งสัญญาก่อนสมรส ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญญาที่อื่นร่วมกันแห่งคู่สัญญา ถ้าคู่สัญญาไม่มีสัญญาที่อื่นเกี่ยวกับ สิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญและผลแห่งสัญญาก่อนสมรส เช่นว่านั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งคู่สัญญาเจตนา หรือพึงสันนิษฐานได้ว่า ใค้มีเจตนาที่จะยอมอยู่ใต้งบับแห่งกฎหมายนั้น ถ้าไม่มีเจตนาเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งประเทศที่คู่สมรสตั้งภูมิลำเนาครั้งแรกหลังจากการสมรส

อย่างไรก็ดี ในส่วนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

มาตรา ๒๖ การหย่าโดยความยินยอมย่อมสมบูรณ์ ถ้ากฎหมายสัญชาติแห่งสามีและภริยาทั้งสองฝ่ายยอมให้กระทำได้

มาตรา ๒๗ ศาลสยามจะไม่พิจารณาคำฟ้องหย่ากัน เว้นแต่กฎหมายสัญชาติแห่งสามีและภริยาทั้งสองฝ่ายยอมให้หย่าได้

เหตุหย่า ให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่ยื่นฟ้องหย่า

มาตรา ๒๘ การเพิกถอนการสมรส ให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งใช้บังคับแก่เงื่อนไขแห่งการสมรส

อย่างไรก็ดี ความสำคัญผิด ถัดฉ้อฉล หรือการข่มขู่ อันจะเป็นเหตุให้เพิกถอนการสมรส ให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่ได้กระทำการสมรส

มาตรา ๒๘ การเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติแห่งสามีของมารดาในขณะที่บุตรนั้นเกิด ถ้าหากในขณะที่กล่าวนั้นสามีได้ถึงแก่ความตายเสียแล้ว ก็ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของสามีในขณะที่ถึงแก่ความตาย

ให้ใช้กฎหมายเช่นเดียวกันบังคับกับการฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร

มาตรา ๓๐ สิทธิและหน้าที่ระหว่างบิดามารดากับบุตรชอบด้วยกฎหมาย ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดา

ในกรณีที่เด็กเกิดจากหญิงที่มีได้มีการสมรสกับชาย สิทธิและหน้าที่ระหว่างมารดากับบุตร ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของมารดา

มาตรา ๓๑ การรับเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาในขณะที่รับเป็นบุตร ถ้าหากในขณะนั้นบิดาได้ถึงแก่ความตายเสียแล้ว ก็ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบิดาขณะที่ถึงแก่ความตาย

มาตรา ๓๒ กรณีที่จะจัดผู้เยาว์ซึ่งไม่มีบิดามารดาใช้อำนาจปกครอง ให้อยู่ในความปกครองก็ติ หน้าที่และอำนาจของผู้ปกครองก็ติ กรณีที่ความปกครองสิ้นสุดลงก็ติ ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของผู้เยาว์ แต่ในส่วนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ อำนาจของผู้ปกครองที่จะจัดการกับทรัพย์สิน เช่นว่านั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งดินที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

ส่วนผู้เยาว์ ซึ่งมีสัญชาติต่างประเทศ และมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในประเทศสยาม จะจัดให้อยู่ในความปกครองตามกฎหมายสยามก็ได้ ถ้าปรากฏจากพฤติการณ์แห่งกรณีว่า ตามองค์การและระเบียบจัดการแห่งความปกครองซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายต่างประเทศนั้น ไม่เป็นอันคุ้มครองประโยชน์ได้เสียของผู้เยาว์ ให้เป็นผลตามสมควรได้

มาตรา ๓๓ การถอนอำนาจปกครอง ให้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศซึ่งศาลที่สั่งถอนอำนาจปกครองสังกัดอยู่

มาตรา ๓๔ สิทธิที่จะฟ้องบุพพการีเป็นคดีแพ่งหรือกักอาญา ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของผู้สืบสันดาน

มาตรา ๓๕ ถ้าผู้รับบุตรบุญธรรม และบุตรบุญธรรมมีสัญชาติอันเดียวกัน การรับบุตรบุญธรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบุคคลนั้น ๆ

ถ้าผู้รับบุตรบุญธรรม และบุตรบุญธรรมมีสัญชาติแตกต่างกัน ความสามารถและเงื่อนไขแห่งการรับบุตรบุญธรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของคู่กรณีแต่ละฝ่าย แต่ผลแห่งการรับบุตรบุญธรรมระหว่างผู้รับบุตรบุญธรรมกับบุตรบุญธรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของผู้รับบุตรบุญธรรม

สิทธิและหน้าที่ระหว่างบุตรบุญธรรมกับครอบครัวของตนตามกำเนิดนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของบุตรบุญธรรม

มาตรา ๓๖ หน้าที่อยู่ประการเลียงคู ให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติ
ของบุคคลซึ่งถูก เรียกร้องให้อยู่ประการเลียงคู
อย่างไรก็ดี บุคคลผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าอยู่ประการเลียงคูจะเรียกร้อง
เกินกว่าที่กฎหมายสยามอนุญาตไม่ได้

ภาค ๖

มรดก

มาตรา ๓๗ มรดกเท่าที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ให้เป็นไปตาม
กฎหมายแห่งดินที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

มาตรา ๓๘ ในส่วนที่เกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ มรดกโดยสิทธิโดย
ธรรมหรือโดยพินัยกรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายภูมิลำเนาของเจ้ามรดกใน
ขณะที่เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย

มาตรา ๓๙ ความสามารถของบุคคลที่จะทำพินัยกรรมให้เป็นไป
ตามกฎหมายสัญชาติในขณะที่ทำพินัยกรรม

มาตรา ๔๐ บุคคลจะทำพินัยกรรมตามแบบที่กฎหมายสัญชาติกำหนด
ไว้ก็ได้ หรือจะทำตามแบบที่กฎหมายของประเทศที่ทำพินัยกรรมกำหนดไว้ก็ได้

มาตรา ๔๑ ผลและการตีความพินัยกรรมก็ดี ความเสียเปล่าแห่ง

พินัยกรรมหรือข้อกำหนดพินัยกรรมก็ดี ให้เป็นไปตามกฎหมายมูลำเนาของผู้
ทำพินัยกรรม ในขณะที่ผู้ทำพินัยกรรมถึงแก่ความตาย

มาตรา ๘๒ การเพิกถอนพินัยกรรมหรือข้อกำหนดในพินัยกรรม ให้
เป็นไปตามกฎหมายมูลำเนาของผู้ทำพินัยกรรม ในขณะที่เพิกถอนพินัยกรรม
การตกไปแห่งพินัยกรรมหรือข้อกำหนดในพินัยกรรมให้เป็นไปตาม
กฎหมายมูลำเนาของผู้ทำพินัยกรรมในขณะถึงแก่ความตาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๕๕ หน้า ๑๐๒๑ ลงวันที่ ๒๐
มีนาคม ๒๔๘๑)

ประมวลกฎหมายที่ดิน

หมวด ๔ เรื่อง การกำหนดสิทธิ
ในที่ดินของคนต่างด้าว

และ

หมวด ๕ เรื่อง การกำหนดสิทธิ
ในที่ดินของนิติบุคคลบางประเภท

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ในส่วนที่เกี่ยวกับการถือที่ดินของคนต่างค้ำวนั้น เภมมีพระราชบัญญัติ
ที่ดินในส่วนที่เกี่ยวกับคนต่างค้ำว พ.ศ. ๒๔๔๒ และพระราชบัญญัติที่ดินใน
ส่วนที่เกี่ยวกับคนต่างค้ำว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๓ บัญญัติไว้ ต่อมาใน
พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้มีประมวลกฎหมายที่ดินออกมามากเลิกพระราชบัญญัติค้ำว
เสีย โดยใ้บัญญัติถึงเรื่องสิทธิในที่ดินของคนต่างค้ำวไว้ใน หมวด ๔ และ
หมวด ๕ ดังนี้

หมวด ๔

การกำหนดสิทธิในที่ดินของคนต่างค้ำว

มาตรา ๔๖ คนต่างค้ำวจะไ้มาซึ่งที่ดินก็โดยอาศัยบทสนธิสัญญา
ซึ่งบัญญัติให้มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ไ้ และอยู่ในบังคับบทบัญญัติแห่ง
ประมวลกฎหมายนี้ด้วย

ภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ คนต่างค้ำวค้ำวจะไ้มาซึ่งที่ดินเพื่อ
ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ประกอบกิจการในทางพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม เกษตร-
กรรม การสุสาน การกุศลสาธารณะ หรือการศาสนา ต้องเป็นไปตามเงื่อนไข
และวิธีการซึ่งกำหนดโดยกฎกระทรวง และต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

มาตรา ๔๗ จำนวนที่ดินที่จะให้อนุญาตให้ตามความในมาตราก่อน
มีกำหนดค้ำวนี้

(๑) ที่อยู่อาศัย ครอบครัวละ ไม่เกิน	๑	ไร่
(๒) ที่ไร่ เพื่อพาณิชย์กรรม ไม่เกิน	๑	ไร่
(๓) ที่ไร่ เพื่ออุตสาหกรรม ไม่เกิน	๑๐	ไร่
(๔) ที่ไร่ เพื่อเกษตรกรรม ครอบครัวละไม่เกิน	๑๐	ไร่
(๕) ที่ไร่ เพื่อการศึกษา ไม่เกิน	๑	ไร่
(๖) ที่ไร่ เพื่อการกุศลสาธารณะ ไม่เกิน	๕	ไร่
(๗) ที่ไร่ เพื่อการสุสาน ตระกูลละ ไม่เกิน	$\frac{๑}{๒}$	ไร่

คนต่างด้าวผู้ใดต้องการมีสิทธิในที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมเกินกว่า
ที่บัญญัติไว้ใน (๓) ถ้าเห็นเป็นการสมควร คณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้ได้มา
ซึ่งที่ดินเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้โดยกำหนดเงื่อนไขได้ และให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๕๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ บทบัญญัติในมาตรา ๕๓ มิให้กระทบกระเทือนแก่ที่ดิน
ของคนต่างด้าวที่มีอยู่แล้ว เกินกำหนดตามความในมาตรา ๕๓ ก่อนวันที่
ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ ส่วนผู้ที่มิที่ดินอยู่แล้วน้อยกว่ากำหนด หรือผู้ที่ได้
จำหน่ายที่ดินเดิมของตนไป อาจได้มาซึ่งที่ดินได้อีก แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน
กำหนดตามมาตรา ๕๓

มาตรา ๕๕ เมื่อคนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้ได้มาซึ่งที่ดินเพื่อกิจ-

การใด ผู้รับอนุญาตต้องใช้ที่ดินเพื่อกิจการนั้น จะใช้เพื่อกิจการอื่นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตให้ใช้เพื่อกิจการอื่นใหม่ตามจำนวนที่ไม่เกินกำหนดใน มาตรา ๔๙ ถ้าจะไม่ใช้ที่ดินตามที่ได้รับอนุญาตนั้นต้องแจ้งให้ทราบตามแบบ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันไม่ใช้ ที่ดินนั้น

คนต่างด้าวผู้ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นใหม่ ให้ขออนุญาต ใหม่ต่อรัฐมนตรีตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้อำนาจอนุญาต

มาตรา ๕๐ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตใหม่และใช้ที่ดินเพื่อกิจการ ใด ถ้าไม่ใช้ที่ดินนั้นต่อไป หรือได้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ใหม่ ให้จัดการจำหน่ายที่ดินนั้นภายในเวลาที่อธิบดีกำหนด ซึ่งไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ไม่ให้เกินหนึ่งปี ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้อธิบดี มีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้น

มาตรา ๕๑ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการใด ถ้าได้รับอนุญาตใหม่ ให้ใช้ที่ดินนั้นเพื่อกิจการอื่นซึ่งจำนวนที่ดินที่ได้รับอนุญาต นี้ลดลง ให้จำหน่ายที่ดินส่วนที่เกิดขึ้นภายในเวลาที่อธิบดีกำหนด ซึ่งไม่น้อย กว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ไม่ให้เกินหนึ่งปี ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้

อธิบดีมีอำนาจจำหน่ายที่คืนนั้น

มาตรา ๕๒ คนต่างก่าวผู้ใดได้รับอนุญาตให้ไ้มาซึ่งที่ดินตามความ
ในมาตรา ๔๙ วรรคสอง ถ้าไม่ไ้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
ให้จำหน่ายที่ดินส่วนที่ไ้รับอนุญาตให้ไ้มา เกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้
ภายในเวลาที่อธิบดีกำหนด ซึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันแต่ไม่ไ้เกิน
หนึ่งปี ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีมีอำนาจจำหน่ายที่คืนนั้น

มาตรา ๕๓ คนต่างก่าวไ้มาซึ่งที่ดินโดยได้รับมรดกในฐานะที่เป็น
ทายาทโดยธรรม รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ไ้มาซึ่งที่ดินนั้น แต่เมื่อรวมกับที่มีอยู่
แล้วไม่ไ้เกินจำนวนที่ระบุไว้ไ้ตามความในมาตรา ๔๙ ก็ได้

มาตรา ๕๔ บรรดาที่ดินที่คนต่างก่าวไ้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
หรือไม่ไ้รับอนุญาต ให้คนต่างก่าวนั้นจัดการจำหน่ายภายในเวลาที่อธิบดี
กำหนดให้ซึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ไม่ไ้เกินหนึ่งปี ถ้าไม่จำหน่าย
ที่กัภายในเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีมีอำนาจจำหน่ายที่คืนนั้น และไ้ให้นำบท
บัญญัติเรื่องการบริหารจัดการที่ดินตามความในหมวด ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ ผู้ใดไ้มาซึ่งที่ดินเป็นขณะที่มีสัญชาติไทย ถ้าภายหลัง
ผู้กัเปลี่ยนสัญชาติเป็นคนต่างก่าว ไ้ต้องมีสิทธิไ้คืนได้เท่าที่คนต่างก่าวนั้น
จะพึงมี นอกจากที่ไ้ไ้ทำการจำหน่าย และไ้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๔ มาใช้

บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๖ เมื่อปรากฏว่าผู้ใดได้มาซึ่งที่ดินแห่งใดในฐานะเป็น
 เจ้าของแทนคนต่างคำ หรือนิติบุคคลตามความในมาตรา ๕๗ หรือมาตรา
 ๕๘ ให้ข้อบังคับมีอำนาจทำการจำหน่ายที่ดินนั้น และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๔
 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การกำหนดสิทธิในที่ดินของนิติบุคคลบางประเภท

มาตรา ๕๗ นิติบุคคลดังต่อไปนี้ให้มีสิทธิในที่ดินได้เสมือนกับคน
 ต่างคำ

- (๑) บริษัทจำกัดที่มีทุนของคนต่างคำเกินกว่าร้อยละสี่สิบเก้า
 หรือผู้ถือหุ้นเป็นคนต่างคำ เกินกว่ากึ่งจำนวนผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี
 เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ บริษัทจำกัดใดออกใบหุ้นชนิดออกให้แก่
 ผู้ถือ ให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างคำเป็นผู้ถือ
- (๒) ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนแล้ว
 บรรดาที่มีทุนของคนต่างคำเกินกว่าร้อยละสี่สิบเก้า หรือผู้เป็นหุ้นส่วนเป็น
 คนต่างคำ เกินกว่ากึ่งจำนวนของผู้เป็นหุ้นส่วน แล้วแต่กรณี
- (๓) สมาคมรวมทั้งสหกรณ์ที่มีสมาชิกเป็นคนต่างคำ เกินกว่ากึ่ง

จำนวน หรือค่าเบ็ดเตล็ดการเพื่อประโยชน์แตกต่างกล่าวโดยเฉพาะ หรือเป็น
ส่วนใหญ่

(๔) มูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์แตกต่างกล่าวโดยเฉพาะ
หรือเป็นส่วนใหญ่

(๕) นิติบุคคลในใบมาตรการนี้ ที่ผู้จัดการ หรือกรรมการ เป็นคน
ต่างกล่าว

(ความในมาตรา ๕๑ (๕) ถูกยกเลิกโดยประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๕๔ ลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๑๖)

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ถูกยกเลิกแล้วที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๑ เข้า
เป็นเจ้าของทุน หรือเป็นผู้ถือหุ้น หรือเป็นผู้มีส่วน แลแล้วแต่กรณี ในนิติบุคคล
อันตามนัยที่กล่าวในมาตราก่อนให้ถือว่านิติบุคคลดังกล่าวนี้เป็นคนต่างกล่าว

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่นิติบุคคลและความเป็นมาตรา ๕๑ หรือ
มาตรา ๕๒ จะได้มาหรือต้องจำเพาะไปยังนิติบุคคลอื่น ๆ ที่ผ่านบัญชีตาม
ความในหมวด ๕ และหมวด ๑๐ มาใช้บังคับมิโดยอนุโลม และนิติบุคคล
ดังกล่าวมีหน้าที่และความรับผิดชอบ เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้สำหรับคนต่างกล่าว
และบุคคลทั่วไป

มาตรา ๑๐๐ นิติบุคคลใดได้มาซึ่งที่ดินในขณะที่ไม่ต้องควมทมิญญติ
ของมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ ถ้าภายหลังมีสภาพต้องควมทมิญญติใน
มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ ให้นำทมิญญติมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑ ตอนที่ ๗๔ (ฉบับพิเศษ) หน้า ๗๑
ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๕๗)

KF
45
ร362ร
2519

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา. ศูนย์
บริการทางวิชาการและกฎหมาย.
รวมกฎหมายเกี่ยวกับคนต่างด้าว.

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

022-12-2519